

**Інформація
про наукову та науково-технічну діяльність
Маріупольського державного університету
за 2018 рік**

I. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності вищого навчального закладу або наукової установи (не більше двох сторінок) (коротке відображення найбільш актуальних подій, найвагоміших результатів, статистичні дані із діяльності установи у 2017 році тощо):

а) коротка довідка про вищий навчальний заклад або наукову установу (до 7 рядків);

МДУ – класичний університет IV рівня акредитації, що здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за ступенями бакалавра, магістра, освітньо-науковим рівнем доктора філософії. В університеті за **11** галузями знань, **28** спеціальностями, **39** освітньо-професійними програмами ступеня бакалавра, за **12** галузями знань, **21** спеціальністю та **32** освітньо-професійними програмами ступеня магістра, та за **3** спеціальностями підготовки докторів філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, за 8 науковими спеціальностями аспірантури (Переліку 2011р.) за денною і заочною формами навчається **3176** здобувачів вищої освіти (станом на 01.01.2019 р.). МДУ має **5** факультетів; **21** спеціалізовану кафедру, розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових, науково-культурних підрозділів, яка спроможна забезпечити виконання освітніх завдань шляхом створення умов для підготовки здобувачів вищої освіти, фахівців, що забезпечать потребу суспільства у висококваліфікованих кадрах з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, технологій, культури і мистецтва.

б) науково-педагогічні кадри (стисла аналітична довідка за останні чотири роки (можна у вигляді таблиці));

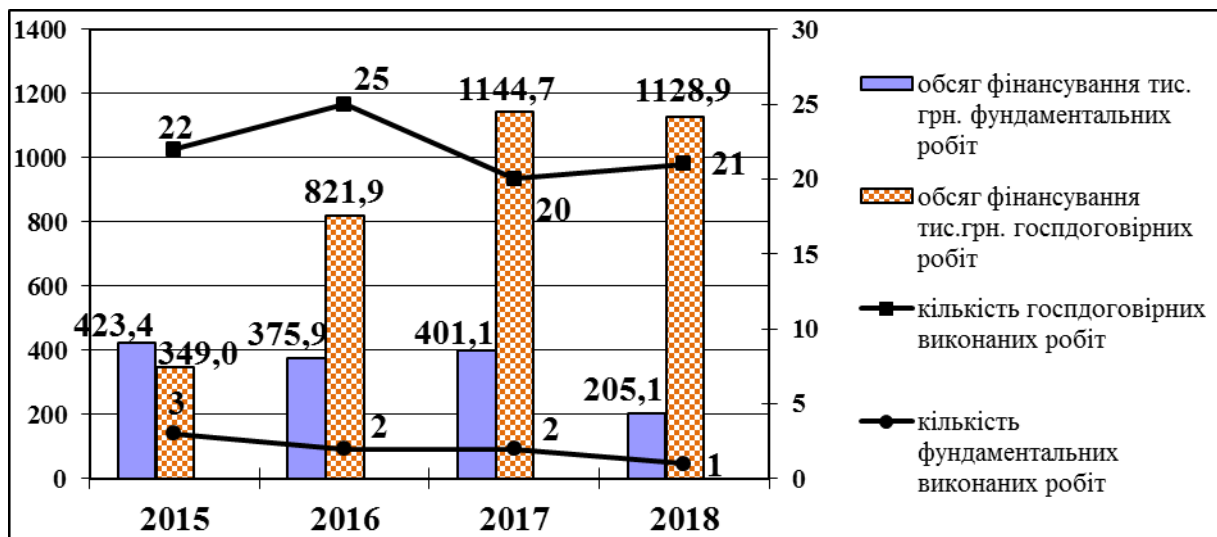
Станом на 01.01.2019 р. в університеті працює **252** науково-педагогічних працівників, серед яких 142 працівника, які мають нагороди та відзнаки державного, відомчого, обласного, міського, університетського та інших рівнів, серед них 98 науково-педагогічних працівників. Наразі в МДУ працюють особи нагороджені почесними званнями, такі як: «Заслужений працівник освіти» мають 4 особи, «Заслужений працівник промисловості» – 1 особа; «Заслужений юрист України» – 1 особа; «Заслужений діяч науки та техніки України» – 1 особа, «Заслужений працівник культури України» – 1 особа, «Заслужений журналіст України» – 2 особи. Також серед працівників університету є особи відзначені високими державними медалями та орденами: повний кавалер ордену «За заслуги» – 1 особа, орден князя Ярослава Мудрого – 1 особа; орден «За заслуги» II ступеню – 1 особа, орден княгині Ольги III ступеню – 1 особа. Заохочувальними відзнаками державного рівня нагороджено 11 осіб: Почесною грамотою Верховної Ради України – 5 особи, Грамотою Президії Верховної Ради УРСР – 1 особа, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України - 4 особи, Подякою Прем'єр-міністра України – 2 особи. Відомчими нагородами відзначено Нагрудні знаки «За наукові та освітні та досягнення» – 2 особи, Золота медаль К.Д. Ушинського НАПН України – 2 особа, нагрудний знак «Петро Могила» - 2 особи, «Софія Русова» - 2 особи, «Відмінник освіти» – 15 осіб тощо.

Чисельність науково-педагогічних працівників за останні чотири роки становить:

Рік	Всього науково-педагогічних працівників	У тому числі	
		докторів наук	кандидатів наук
2015	297	31	149
2016	265	32	141
2017	255	37	136
2018	252	40	130

в) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки:

Категорії робіт	2015		2016		2017		2018	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	3	423,4	2	375,9	2	401,1	1	205,1
Прикладні	-	-	-	-	-	-	-	-
Госпдоговірні	22	349,0	25	821,4	20	1144,7	21	1128,9

г) кількість відкритих у звітному році спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій:

Протягом 2018 року в університеті продовжували роботу 3 спеціалізовані вчені ради з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук:

К 12.093.03 за спеціальністю 08.00.02 – Світове господарство і міжнародні економічні відносини;

К 12.093.02 за спеціальністю 23.00.02 – Політичні інститути та процеси;

К 12.093.04 за спеціальністю 07.00.01 – Історія України;

Протягом 2018 року у спеціалізованих вчених радах МДУ відбувся захист 3 кандидатських дисертацій, з них 2 дисертації викладачами з інших закладів ВО, 1 дисертація співробітником МДУ.

Всього за рік викладачами і аспірантами МДУ захищено 13 дисертацій, з них 3 – докторські.

II. Результати наукової та науково-технічної діяльності за науковими напрямками, перелік яких додається (додаток до інформації про наукову та науково-технічну діяльність)

а) важливі результати за усіма закінченими у 2018 році дослідженнями і розробками, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету (якщо таких не виконувалось, то зазначити наукові результати науково-дослідних робіт, які виконувались за кошти з інших джерел) (зазначити назву роботи, наукового керівника, фактичний обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2018 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування)

Назва роботи: «Південно-східний регіон України в умовах суспільно-політичної кризи»

Науковий керівник: Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 611 100 грн., зокрема на 2018 р. – 205 100 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, третій(заключний) етап: січень 2018 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Удосконалено теоретико-методологічні підходи до визначення сутності процесів, що відбуваються на території Донецької та Луганської областей; систематизовано причини та передумови виникнення сепаратистських настроїв серед місцевого населення, здійснено аналіз етнічного, гендерного, соціально-стратиграфічного, урбаністичного факторів у розвитку регіону, досліджено політико-правові засади функціонування державних інститутів на Південному Сході України в умовах «гібридної війни», зокрема, Збройних сил України. Визначено особливості соціальної політики держави в умовах суспільно-політичної кризи. Досліджено діяльність міжнародних недержавних організацій у процесі подолання негативних наслідків «гібридної війни» на Південному Сході України. Проаналізовано масштаби втрат освітянської інфраструктури на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей та в так званій «сірій зоні», окреслені загрози національній безпеці України у зв'язку із втратою освітянської ланки на тимчасово окупованих територіях в цілісній державній системі освіти, а відтак – і національній безпеці. Проаналізовані гуманітарні аспекти суспільно-політичної кризи на Південному Сході України. Доведено, що суспільно-політична криза на Південному Сході України, зовнішня агресія РФ, тимчасова окупація окремих районів Донецької та Луганської областей спровокували найбільшу після Другої світової війни гуманітарну кризу в Європі.

Доведено, що саме боротьба України за позбавлення від свого постколоніального минулого спричинила впертий спротив РФ із набуття нашою державою незалежності, а не «громадянська війна» російськомовного населення Донбасу, як то проголошується офіційною політикою РФ та підкріплюється відповідними дослідженнями російських науковців.

Практична значимість: Запропоновані рекомендації до вироблення стратегії протидії загрозам національній безпеці, шляхів відновлення тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей та його повернення до національно-державного під час деокупації та постконфліктного будівництва. Удосконалено рекомендації до попередження інформаційних загроз національній безпеці України в умовах «гібридних війн», а також щодо посилення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб в Україні. Результати дослідження впроваджені у навчальний процес Маріупольського державного університету, оновлено та вдосконалено лекційний матеріал навчальних курсів «Південний Схід України в умовах суспільно-політичної кризи», «Тероризм у сучасному світі», «Теорія держави та права», «Націоналізм. Ідеологія та політична практика», «Актуальні проблеми зовнішньої політики України і міжнародних відносин», «Зовнішня політика країн Європи», «Роль ЄС в сучасному світі», «Регіоналізм та регіональні системи безпеки», «Політична культура», «Конфліктологія та теорія переговорів». Основні результати наукового дослідження впроваджені у роботу органів державної влади, Маріупольського державного університету.

Результати дослідження: опубліковано **6** монографій, **26** науково-методичних розробок, **60** наукових статей (з них **46** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і міжнародних наукометричних баз даних (у т.ч. **2** – у виданнях, що включені до наукометричної бази даних **Scopus**), **13** – у зарубіжних виданнях), **44** тези наукових доповідей, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано **1** монографію, **1** розділ колективної монографії, **7** науково-методичних розробок, **12** наукових статей (з них **11** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **10** – у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних баз даних (у т.ч. **1** – у зарубіжному виданні, що включено до наукометричної бази даних **Scopus**), **9** тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Середземномор'я у сучасних регіональних та глобальних процесах»

Науковий керівник: Балабанов К.В., доктор політичних наук, професор.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **15 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2 500 грн.** (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, третій (заключний) етап: січень 2018 – грудень 2018).

Сума додатково залучених коштів – 5 300 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Вдосконалено концептуально-теоретичні підходи до вивчення процесу регіоналізації та фрагментації сучасного світу; проаналізовано методологічні та теоретичні підходи до інтеграційних процесів в регіоні Середземномор'я, досліджено політичні та економічні відносини України з державами Південної Європи.

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес Маріупольського державного університету, оновлено та вдосконалено лекційний матеріал навчальних курсів «Регіоналізм та регіональні системи безпеки», «Міжнародна та європейська безпека», «Теорія міжнародних відносин», «Тероризм у сучасному світі», «Теорія держави та права», «Націоналізм. Ідеологія та політична практика», «Країнознавство», «Зовнішня політика країн Азії та Африки», «Актуальні проблеми зовнішньої політики України і міжнародних відносин», «Зовнішня політика країн Європи», «Роль ЄС в сучасному світі», «Міжнародні організації країн Центрально-Східної Європи».

Результати дослідження: опубліковано 7 монографій, 1 навчальний посібник, 27 методичних розробок, 35 наукових статей (з них 29 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і міжнародних наукометричних баз даних), 59 тез наукових доповідей, 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права, захист 3 кандидатських дисертацій, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано 3 монографії, 10 науково-методичних розробок, 10 наукових статей (з них 9 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України), 18 тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Актуальні проблеми української філології»

Науковий керівник: Хорошков М.М., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 10 000 грн., зокрема на 2018 р. – 3 000 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, третій (заключний) етап: січень 2018 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Досліджено жанр ляменту в контексті танатологічного дискурсу української барокової поезії. Проаналізовано агіографічні моделі реконструкції історії в сучасній українській романній прозі.

Визначено особливості лексичних і фразеологічних одиниць у художньому дискурсі, опрацьовано зміни лексичного та фразеологічного значення, міру участі окремих слів і фразеологізмів у мовній картині світу сучасного українця. Досліджено концепт води як одного зі складових космогонічного міфотворення у поетичному просторі вісімдесятиників.

Схарактеризовано особливості відтворення жіночих образів у творах сучасних українських письменників про Голодомор (В. Басараба, Т. Белімової, Н. Доляк, С. Талан, Ю. Вовка). Здійснено аналіз творів сучасних українських авторів про АТО. Дослідження охоплює твори кількох авторів (Світлана Талан, Галина Вдовиченко, Євген Положий та ін.), що аналізують події з різних ракурсів, а також спогади самих воїнів, що пішли добровольцями захищати Україну.

Практична значимість: Результати НДР впроваджені у навчальний процес Маріупольського державного університету. Наукові розробки впроваджені у практику викладання дисциплін професійної підготовки, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, підготовки абітурієнтів до ЗНО; організації науково-дослідної роботи викладачів і студентів; під час викладання курсів української мови для держслужбовців; організації співробітництва між університетом і загальноосвітніми та вищими навчальними закладами міста Маріуполя; організації співробітництва з Малою академією наук тощо.

Результати дослідження: опубліковано 3 монографії, 1 навчальний посібник, 2 методичні розробки, 115 наукових статей (з них 80 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і до наукометричних баз даних, 16 – у зарубіжних виданнях), 67 тез наукових доповідей, захищено 1 докторську дисертацію, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано 1 монографію, 14 наукових статей (з них 9 – у виданнях, що включені

до переліку наукових фахових видань України, і наукометричних баз даних, **5** – у зарубіжних виданнях) **21** теза наукових доповідей.

Назва роботи: «Управління фінансово-економічною безпекою держави та шляхи запобігання зовнішнім і внутрішнім загрозам»

Науковий керівник: Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **10000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2000 грн.** (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, четвертий етап: січень 2018 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Досліджено теоретико-методологічні аспекти управління фінансово-економічною безпекою держави. Проаналізовано особливості формування та розвиток напрямів забезпечення фінансово-економічної безпеки держави. Поглиблено існуючі положення щодо формування напрямів забезпечення фінансово-економічної безпеки на виробничих підприємствах. Проведено діагностику соціально-економічної безпеки регіонів України.

Практична значимість: Теоретичні узагальнення, висновки і пропозиції за підсумками дослідження рекомендовані до використання у процесі формування системного підходу щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки держави. Результати НДР впроваджено в рамках реалізації програми підготовки магістрів з управління фінансово – економічної безпеки кафедри менеджменту Маріупольського державного університету.

Результати дослідження: опубліковано **1** монографія, **5** навчальних посібників, **23** методичні розробки, **61** наукова стаття (з них **51** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і включені до наукометричних баз даних, **12** – у зарубіжних виданнях), **73** тези наукових доповідей, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано **3** методичні розробки, **23** наукові статті (з них **17** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і включені до наукометричних баз даних, **7** – у зарубіжних виданнях), **38** тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Актуальні проблеми мовознавства, літературознавства та лінгводидактики у сучасній парадигмі гуманітарного знання».

Науковий керівник: Гутнікова А.В., кандидат філологічних наук, доцент

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **8 000 грн.**, зокрема на 2018 рік – **2 000 грн.** (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, четвертий (заклучний) етап: січень 2018 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Вивчено структурні і функціональні особливості мов, дано пояснення специфічності мовних моделей, проаналізовано розповсюдженість певних мовних явищ, з'ясовано особливості міжмовної взаємодії; досліджено основні закономірності сучасного літературного процесу Німеччини, особливості всесвітньо відомих творів сучасних німецьких письменників, принципів та закономірностей жанро-родової системи літератури, рис провідних сучасних німецьких літературних течій; вивчено підходи до формування іншомовної комунікативної компетенції студентів, досліджено можливості використання сучасних форм і методів навчання, зокрема онлайн-курсів та змішаного навчання (Blended Learning), з метою раціональної організації навчального процесу та вдосконалення мовної, мовленнєвої та методичної компетенції студентів.

Практична значимість: Одержані результати впроваджені у освітній процес МДУ (викладання теоретичних курсів і практичних занять з двох іноземних мов), у роботу науково-методичних семінарів для вчителів та викладачів німецької та французької мов (з них 3 Всеукраїнські (у містах Дніпро, Краматорськ, Луцьк), і 1 регіональний), на основі результатів дослідження реалізовується проект технічної допомоги DLL («Вчимося навчати німецької») спільно з німецьким культурним центром Гете-інститут та проект зі створення цифрового

мережевого університету спільно з вищими навчальними закладами Німеччини, Австрії, Грузії та інших країн.

Результати дослідження: опубліковано **19** навчальних посібників, **6** методичних розробок, **1** довідник, **49** наукових статей (з них **34** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і включені до наукометричних баз даних, **5** – у зарубіжних виданнях), **128** тез наукових доповідей, **2** захисти кандидатських дисертацій, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано **5** навчальних посібників, **1** методичні рекомендації, **13** наукових статей (з них **8** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України), **35** тез наукових доповідей, захист **1** кандидатської дисертації.

Назва роботи: *«Інформація та культура як онтологічна основа сталого розвитку людства»*

Науковий керівник: Батичко Г.І., кандидат наук з мистецтвознавства, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **12 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **3 000 грн.** (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, третій (заключний) етап: січень 2018 – грудень 2018).

Сума додатково залучених коштів – 7 550 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Визначено потенційні культурні ризики та чинники впливу інформатизації на функціонування соціокультурного середовища в умовах глобалізації. Окреслено основні шляхи досягнення рівності доступу до інформації та збереження культурного розмаїття на регіональному рівні. Запропоновано шляхи реалізації концепції у вигляді проекту «П'ять кроків у формуванні культури примирення в Україні» як складової частини Адженди по реінтеграції Донбасу ,розробка якої здійснюється на базі громадської організації «Колегіум Анни Ярославни Схід». Впроваджено методику формування інформаційних компетенцій для осіб різних вікових груп, в тому числі і представників «третього віку».

Практична значимість: Скориговано навчально-методичний супровід навчального процесу спеціальностей «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та «Культурологія» Впровадження результатів дослідження відбулося шляхом вдосконалення програм з курсів «Культурологія», «Соціокультурна діяльність», «Соціальні комунікації», «Гуманітарні проблеми Інтернет». Впроваджено в навчальний процес інтегрований навчальний курс «Інформаційні стандарти сталого розвитку». Запроваджено методику навчання цифрової грамотності серед осіб різних вікових груп в тому числі і представників «третього віку» в межах курсів з оволодіння комп'ютерною грамотністю для тимчасово безробітних осіб, підвищення кваліфікації для працівників бібліотечних установ міста. Результати роботи впроваджені у практичну діяльність ЦБС ім. Короленка м. Маріуполь (організація навчання роботи з ПК осіб «третього віку» в межах комп'ютерно-технологічної практики) та громадської організації «Колегіум Анни Ярославівни Схід» (розробка Адженди).

Результати дослідження: опубліковано **2** монографії, **4** навчальних посібника, **112** наукових статей (з них **35** – у виданні, що включено до переліку наукових фахових видань України, **55** – у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, 4 у зарубіжних виданнях) , **120** тез наукових доповідей, захист **1** кандидатської дисертації, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано **23** наукових статті у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних (з них 4 – включені до наукометичних баз даних Web of Science), захист **1** кандидатської дисертації.

Назва роботи: *«Теоретичні і методичні засади формування освітньо-професійних і освітньо-наукових програм у магістратурі вищого навчального закладу»*

Науковий керівник: Задорожна-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **8 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2 000 грн.** (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти).

Сума додатково залучених коштів – 3 500 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Обґрунтовано структуру та зміст освітньо-наукових і освітньо-професійних програм у магістратурі закладу вищої освіти на основі врахування світових і європейських стандартів якості вищої освіти; розроблено практичні рекомендації щодо формування змісту освітньо-наукових і освітньо-професійних програм; проведенні моніторингових досліджень щодо якості підготовки магістрів у ЗВО.

Розроблено зміст дисциплін фахової підготовки здобувачів магістерського ступеня за спеціальностями 014 «Середня освіта», 073 «Менеджмент. Управління закладом освіти»; підготовлено та упроваджено науково-методичний супровід підготовки магістрів за освітньо-науковими і освітньо-професійними програмами, що вміщує комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін «Теорія і практика управління освітою», «Педагогічна деонтологія», «Управлінська деонтологія», «Педагогічна майстерність керівника закладу освіти», «Педагогіка вищої школи», «Історія управління освітою», «Освітній менеджмент» як складових освітньо-професійних програм професійної підготовки магістрів за спеціальностями 014 «Середня освіта», 073 «Менеджмент. Управління закладом освіти», робочі програми виробничих практик.

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес Маріупольського державного університету, Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Богдана Хмельницького, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, практичну діяльність Міського науково-методичного

Результати дослідження: опубліковано **1** монографія, **2** навчальних посібники, **3** підручника, **31** методична розробка, **89** наукових статей (у т.ч., **46** у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, і у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, **9** – у зарубіжних виданнях), **30** тез наукових доповідей, захист **1** докторської дисертації, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано 2 розділи колективної монографії, **32** наукові статті (з них **13** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, 1 – у зарубіжному виданні), захист **1** докторської дисертації.

Назва роботи: «Італійська мова, література та культура: історичні традиції та сучасний стан»

Науковий керівник: Сабадаш Ю.С., доктор культурології, професор.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **8 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2 000 грн.** (виконання роботи здійснюється за власні кошти).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Розроблено методичну концепцію викладання іноземної мови (італійської, англійської) засобами артсинтезтерапії. Збагачення вітчизняної наукової думки новими джерелами та літературою про епоху Середньовіччя в Європі на матеріалі перекладів українською мовою науково-публіцистичних статей, зібраних у томах «Середньовіччя. Варвари. Християни. Мусульмани» та «Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста» за договором з видавництвом «Фоліо» (м.Харків); визначені передумови формування Епохи Рисорджименто в контексті національно-духовного поступу України 19 – поч. 20 ст., досліджено життя і творчість видатних особистостей, які брали участь у боротьбі за об'єднання Італії. Систематизовано Інтернет-ресурси у вивченні італійської мови, схарактеризовані особливості італійської медіа системи в Епоху Рисорджименто

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців Маріупольського державного університету.

Результати дослідження: **1** колективна монографія, **12** навчальних посібників, **2** підручники, **7** методичних розробок, **24** наукові статті (з них **23** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних), **61** теза наукових доповідей, у т.ч. **результати дослідження за 2018 р.:** опубліковано **1** колективну монографію,

1 навчальний посібник, **3** наукові статті у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **10** тез наукових доповідей.

б) важливі результати, отримані під час виконання **перехідних** науково-дослідних робіт (зазначити назву роботи, наукового керівника, обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2018 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування)

Назва роботи: «Теоретико-методологічне забезпечення та розробка інструментарію модернізаційної моделі регіонального розвитку в нових територіально-просторових умовах»

Науковий керівник: Булатова О.В., доктор економічних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: період виконання 2018 – 2020 роки, ініціативна тема (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів.).

Сума додатково залучених коштів: 3 500 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Розвинуто та поглиблено теоретико-методологічні підходи щодо концептуальних засад регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва на інтеграційній основі. Розроблено інструментарій оцінки потенціалу розвитку інтеграційних процесів.

Поглиблено концептуальні засади регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва на інтеграційній основі, удосконалено науково-методичні підходи щодо оцінювання рівня економічного розвитку регіонів шляхом удосконалення системи моніторингу регіонального розвитку та регіональної політики.

Удосконалено інструментарій формування та розрахунку інтегрального показника потенціалу розвитку інтеграційних процесів, у складі якого запропоновано виокремити внутрішню регіональну та зовнішню складові розвитку інтеграційної співпраці; систематизовано склад одиничних індикаторів, що визначають характер впливу кожної зі складових на потенціал інтеграційної взаємодії; обґрунтовано метод нормування одиничних параметрів на основі застосування мінімальних та максимальних оцінок; доведено з використанням теорії індексів Фішера, що найкращою формою підсумкової інтегральної оцінки є середня геометрична зважена.

Практична значимість: Практичне застосування запропонованого інструментарію дозволило оцінити існуючі інтеграційні об'єднання у світі з точки зору компаративного аналізу рівня використання потенціалу інтеграційної взаємодії, виділити чинники, що стимулюють підвищення ступеня та інтенсивності інтеграційної співпраці. Та побудувати можливі прогнозні сценарії розвитку інтеграційних процесів на короткострокову перспективу

Результати дослідження: опубліковано **1** монографія, **1** розділ у колективній монографії (зарубіжне видання), **1** навчальний посібник, **3** методичні розробки, **23** наукові статті (з них 20 – опубліковано у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, **2** наукові статті – у зарубіжних виданнях, зокрема **1** – у зарубіжному виданні, що включено до наукометричної бази даних Web of Science), **40** тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Грецький лінгвокультурний простір»

Науковий керівник: Жарікова Ю.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **16 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **3 000 грн.** (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, третій етап: січень 2018 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Розроблено методіку дослідження когнітивних особливостей слів-символів у грецькому міфологічному дискурсі. Визначено особливості символізації

довколишньої дійсності давньогрецьким та слов'янським народами як головного фактору подальшого впливу на етнічні особливості світосприйняття. Здійснено порівняльний аналіз слів-символів у давньогрецькій та слов'янській міфології, зокрема визначено риси, які мають оригінальний характер, які є загальними для обох культур, ті, що різняться частково, а також риси, які містять докорінно протилежні значення. Вперше наведено класифікацію слів-символів слов'янської та давньогрецької міфології, здійснено їх порівняння за семасіологічним вираженням і когнітивним сприйняттям; встановлено спільні та відмінні риси між ними, виявлено основні тенденції еволюційного розвитку грецького та слов'янського народів.

Практична значимість: Результати дослідження використовуються при укладанні посібників з таких дисциплін, як когнітивні аспекти лінгвістики, лінгвокультурологія, соціолінгвістика, прикладна лінгвістика, стилістика новогрецької мови, мовностилістичний аналіз тексту, при викладанні спецкурсів з актуальних питань новогрецької мови, міжкультурної комунікації у Маріупольському державному університеті. Результати дослідження можуть бути використані в закладах вищої освіти, де новогрецька мова вивчається та викладається як спеціальність або дисципліна, та науково-дослідних установах, які займаються елліністичними студіями та дослідженням мов національних меншин.

Результати дослідження: опубліковано **3** навчальні посібники, **1** методична розробка, **5** наукових статей (з них **2** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **2** – у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, **1** – у зарубіжному виданні), **25** тез наукових доповідей.

Назва роботи: «*Мовні одиниці різних рівнів сучасних германських, романських, слов'янських та новогрецької мов: когнітивний, комунікативний, порівняльний аспекти*»

Науковий керівник: Шепітько С.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – безоплатне виконання, зокрема на 2017 р. – безоплатне виконання (*прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється безоплатно, другий етап: грудень 2018 – січень 2018*).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Поглиблено теоретичні положення, окреслено шляхи вирішення ряду наукових проблем: подальший розвиток когнітивних та комунікативних студій; подальший розвиток категоріально-понятійного апарату та поглиблення методологічних засад порівняльних досліджень; розробка методологічних підходів до теорії викладання перекладу порівнювальних мов та їх перекладу.

Практична значимість: Теоретичні доробки використано у навчальних курсах з теоретичної граматики, іноземної мови І та практики перекладу, методології та організації науково-дослідної роботи студентів.

Результати дослідження: опубліковано **1** навчальний посібник, **2** методичні розробки, **10** наукових статей (з них **9** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; **1** – у іноземному виданні, що включено до наукометричної бази даних *Scopus*), **82** тези наукових доповідей, **1** свідоцтво про реєстрацію авторського права, захист **1** кандидатської дисертації.

Назва роботи: «*Компаративний опис мов і літератур: лінгвокультурологічний аспект*»

Науковий керівник: Гусєва О.І., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **10 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2 000 грн.** (*фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, другий етап: січень 2017 – грудень 2017*).

Сума додатково залучених коштів – 575 грн.

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Висвітлено тлумачення прецедентних текстів як джерел вторинних текстів і прийомів їх інтерпретації; схарактеризовано прагматичну динаміку актуальних

концептів політичної комунікації; встановлено критерії визначення й обсяги поняття концепту як одиниці концептуальної картини світу. Дослідження мовних явищ з позицій когнітивної лінгвістики, лінгвопсихології, лінгвокультурології сприяло відпрацюванню нових прийомів і алгоритмів опису тексту.

Практична значимість: Результати дослідження використані у процесі поглиблення теоретичних положень, методологічних підходів та визначення практичних шляхів дослідження механізмів динаміки мов, літератур і культур; побудовано модель взаємодії мов в епоху наукового універсалізму і глобалізації. Здійснюється впровадження новаторської методики лінгвістичного і літературознавчого аналізу на практичних та семінарських заняттях з дисциплін «Загальне мовознавство», "Теорія літератури" та ін.

Результати дослідження: опубліковано **2** навчальні посібники, **9** наукових статей (з них **7** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; **2**– у зарубіжних виданнях, зокрема **1** у виданні, що включено до наукометричної бази **Scopus**), **19** тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Філософська аналітика індивідуального і соціального буття людини: проблеми та рішення».

Науковий керівник: Попович О.В., доктор філософських наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **8 000 грн.**, зокрема на 2018 рік – **2 000 грн.** (виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: На основі багатоаспектного історико-генетичного, феноменологічного, герменевтичного, філософсько-антропологічного аналізу індивідуального у соціальному бутті людини розроблено модель механізму адаптації; обґрунтовано філософську аналітику та методологічну перспективу дослідження функціонального потенціалу культури і творчості як контингентної можливості інтеграції і дезінтеграції, що відбувається у процесі культуротворчості особистості, яка творила в різні історичні часи і яка засвоювала буття європейського простору; доведено доцільність розрізнення між репрезентаціями культуротворчості на мікро- і макротворчості, де відбувається фракталізація інтегрованих функцій.

Практична значимість: Сформовані в дослідженні положення, висновки і пропозиції відкривають нові перспективи дослідження такого сегменту проблемного поля філософської антропології, як індивідуального у соціальному бутті людини за допомогою інтегративних функцій культуротворчості, де реалізується її здатність до трансценденції і самовдосконалення. Наукові розробки активно впроваджено у практику викладання дисциплін професійної підготовки, організації науково-дослідної роботи викладачів та студентів, організації співробітництва між університетами.

Результати дослідження: опубліковано **1** монографія, **5** наукових статей у виданнях, що включенні до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних (зокрема **1** – у виданні, що включено до наукометричної бази даних **Web of Science**), **9** тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Особливості життєдіяльності особистості в сучасному просторі соціальних змін»

Науковий керівник: Горбань Г.О., доктор психологічних наук, професор.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **10 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2 000 грн.** (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, другий етап: січень 2017 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: здійснено теоретико-методологічний аналіз проблеми особливостей життєдіяльності особистості в сучасному просторі соціальних змін у вітчизняній та зарубіжній науці, поглиблені теоретичні положення щодо життєдіяльності особистості як фундаментальної

багатовимірної категорії, конкретизовано теоретичні уявлення про психологічні моделі індивідуального розвитку особистості; розроблено корекційні програми щодо особистісної готовності до змін в сучасному просторі, обґрунтовано механізми та напрями підвищення ефективності життєдіяльності в умовах нестабільності. Розроблено технології професійної підготовки майбутніх практичних психологів.

Практична значимість: Результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки фахівців Маріупольського державного університету, у діяльність Маріупольського міського центру практичної психології і соціальної роботи.

Результати дослідження: опубліковано **3** методичні рекомендації, **12** наукових статей (з них **11** у виданнях, що включено до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних), **24** тези наукових доповідей.

Назва роботи: «Теоретико-методичні засади професійної підготовки педагогів дошкільної освіти в умовах європейського вибору»

Науковий керівник: Косенко Ю.М., кандидат педагогічних наук, професор.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **10 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2 000 грн.** (прикладне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, третій етап: січень 2018 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Здійснено розробку та впровадження інноваційних авторських методик організації аудиторної та самостійної роботи студентів; розроблена система ефективної творчої співпраці із закладами дошкільної освіти з метою реалізації практичної складової професійної підготовки студентів спеціальності «Дошкільна освіта».

Практична значимість: 7 інноваційних авторських методик впроваджено в навчальний процес спеціальності «Дошкільна освіта»; проведено круглий стіл, всеукраїнський вебінар та науково-практичний семінар, методичний семінар з педагогами ЗДО, реалізовано 6 творчих проєктів зі студентами спеціальності «Дошкільна освіта», 6 творчих та методичних проєктів з педагогами закладів дошкільної освіти міста Маріуполя.

Результати дослідження: опубліковано **1** монографію, **1** навчально-методичний посібник, **27** наукових статей (з них **10** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **3** – у зарубіжних виданнях), **11** тез наукових доповідей, захист **1** кандидатської дисертації.

Назва роботи: «Прийняття рішень в умовах невизначеностей в технічній, соціально-економічній і освітній галузях діяльності людини»

Науковий керівник: Коляда Ю.Є., доктор фізико-математичних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **10 000 грн.**, зокрема на 2018 р. – **2 000 грн.** (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за власні кошти, четвертий етап: січень 2017 – грудень 2017).

Сума додатково залучених коштів – 2 600 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Оптимізаційні рішення впроваджено в промислових умовах шляхом експериментальних випробувань. Удосконалені алгоритми управління розподілом руху газів по колу доменних печей. Удосконалено процеси виробництва чавуна засобами системного аналізу. Розроблено критеріальний підхід до вибору базового періоду аналізу економічної ефективності доменної плавки. Використано методи системного аналізу для оптимізації управління транспортною системою. Розроблено практичні рекомендації щодо реалізації системно-динамічних моделей соціально-економічних систем, впровадження яких дозволить здійснювати розрахунки множини оціночних параметрів цільової спрямованості та координувати інформаційні потоки з метою підвищення ефективності функціонування соціально-економічних систем. Впроваджено системно-динамічну модель контролю бізнес-процесів управління

фармацевтичним підприємством. Розроблено модель інтеграції математичних та спеціальних інформатичних дисциплін для бакалаврів спеціальності «Системний аналіз»

Практична значимість: Розроблені практичні рекомендації щодо реалізації системно-динамічних моделей соціально-економічних систем дозволяють генерувати базис для прийняття виважених управлінських рішень та координувати інформаційні потоки між підрозділами підприємства для забезпечення підвищення його конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі. Впровадження розробленої моделі інтеграції математичних та спеціальних інформатичних дисциплін сприяє підвищенню мотивації студентів до вивчення математичних дисциплін та підвищенню фахової підготовки бакалаврів системного аналізу в умовах збільшення часу, передбаченого на самостійну роботу студента.

Результати дослідження: опубліковано 1 навчальний посібник, 2 методичні рекомендації, 6 наукових статей (з них 4 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, з яких 1 – у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, 1 – у зарубіжних виданнях), 28 тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Проблеми та перспективи розвитку національної правової системи України в умовах європейської міждержавної інтеграції».

Науковий керівник: Годованик Є.В., кандидат юридичних наук, доцент

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – 5 000 грн., зокрема на 2018 рік – 1 000 грн. (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, третій етап: січень 2018 – грудень 2018).

Сума додатково залучених коштів – 6 841 грн (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Розроблено модель конституційно-правового забезпечення європейських стандартів в Україні в умовах міждержавної інтеграції. Розроблено положення про те, що методологічною основою дослідження проблем конституційно-правового забезпечення міждержавної інтеграції є складна система досліджуваних правил, прийомів і засобів, які: а) дають змогу виявити юридичні онтологічні особливості, структуру та ознаки конституційно-правового забезпечення міждержавної інтеграції; б) сприяють виявленню гносеологічних підходів до її становлення; в) уможливають моделювання перспектив якісного розвитку міждержавної інтеграції. Визначено практичні шляхи формування та вдосконалення правового механізму забезпечення європейських стандартів в умовах міждержавної інтеграції України на сучасному етапі. Обґрунтовано цілісну теоретичну модель конституційно-правового забезпечення європейської міждержавної інтеграції.

Практична значимість Поглиблено теоретичні положення, розроблено методологічні підходи та практичні шляхи формування та вдосконалення правового механізму забезпечення європейських стандартів в умовах міждержавної інтеграції України.

Результати дослідження: опубліковано 1 монографія та 4 розділи монографій, 5 навчальних посібників, 25 наукових статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних, 51 теза наукових доповідей.

Назва роботи: «Теоретично-методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та PR у контексті компетентнісного підходу»

Науковий керівник: Іванова Т.В., доктор педагогічних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, період виконання 2018 – 2023 роки).

Сума додатково залучених коштів – 4850 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Досліджено специфіку понять «компетенція» та «компетентність» фахівця в межах галузі соціальних комунікацій; розроблено навчальні програми до курсів на спеціальностях «Журналістика» і «Реклама та зв'язки з громадськістю» з урахуванням компетентнісного підходу; проаналізовано особливості фейкової і пропагандистської

інформації та виявлено способи розпізнавання їх в журналістській діяльності; досліджено компетенції журналіста під час створення матеріалів на гендерну, правозахисну, етичну тематику.

Практична значимість: основні результати наукового дослідження впроваджені в навчальний процес для підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю.

Результати дослідження: опубліковано **3** монографії, **5** методичних розробок, **9** наукових статей (з них **4** – у зарубіжних виданнях), **13** тез наукових доповідей, участь у **1** грантовому проекті (проект європейської програми Еразмус+ «Журналістська освіта за демократію в Україні»); захист **1** кандидатської дисертації.

Назва роботи: «Зміст філологічної освіти в системі професійної підготовки вчителів англійської мови та філологів»

Науковий керівник: Федорова Ю.Г., кандидат філологічних наук, доцент.

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – безоплатне виконання, зокрема на 2018 р. – безоплатне виконання (*перший етап: грудень 2018 – січень 2018*).

Сума додатково залучених коштів – 5400 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: розроблено бібліографічний показник з комплексної теми та окремо за її аспектами; узагальнено визначення полікультурної компетентності вчителя іноземних мов як його особистісної та професійної характеристики; окреслено основні цілі впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес в умовах інтернаціоналізації; визначено особливості сучасного літературного процесу в англійськомовних країнах та з'ясовано лінгвостильові особливості текстів сучасних англійськомовних авторів.

Практична значимість: Розроблено науково-методичний супровід підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою у вищих навчальних закладах (для спеціальностей 014.02 «Середня освіта. Мова і література (англійська)» та 035 Філологія. Мова і література (англійська)), у роботу науково-методичних семінарів для вчителів та викладачів англійської мови (м.Маріуполь).

Результати дослідження: опубліковано **1** підручник, **7** навчальних посібників, **3** методичні розробки, **9** наукових статей (з них **5** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **4** – у виданнях, що включені до наукометричних баз даних), **27** тез наукових доповідей.

Назва роботи: «Актуальні проблеми історії України. Сучасне бачення»

Науковий керівник: Романцов В.М., доктор історичних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – безоплатне виконання, зокрема на 2018 р. – безоплатне виконання (*перший етап: грудень 2018 – січень 2018*).

Сума додатково залучених коштів – 3 050 грн. (надання наукових послуг)

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: Вперше досліджено зрубну культуру Північного Приазов'я за матеріалами поховальних пам'яток; вперше обґрунтовано роль українського козацтва XVIII ст. у заснуванні м. Маріуполя; на сучасних методологічних засадах питання діяльності в Маріуполі товариства «Просвіта» підпільної групи ОУН, трагедії Голокосту під час нацистської окупації 1941-1943 рр. Реалізація проекту зі збереження архітектурної пам'ятки замку Сент-Міклош

Практична значимість: основні результати наукового дослідження впроваджені в навчальний процес Маріупольського державного університету для підготовки фахівців у галузі історії та археології.

Результати дослідження: опубліковано **2** методичні розробки, **21** наукову статтю у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних, **37** тез наукових доповідей

Назва роботи: «Здоров'язберезувальні та рекреаційно-оздоровчі технології в галузі фізичної культури та спорту»

Науковий керівник: Осіпцов А.В., доктор педагогічних наук, професор

Фактичний обсяг фінансування: за повний період – **5 000 грн.**, зокрема на 2018 рік – **1 000 грн.** (фундаментальне дослідження, виконання роботи здійснюється за рахунок власних коштів, період виконання 2018 – 2022 роки, перший етап: січень 2018 – грудень 2018).

Одержаний науковий результат, його новизна, науковий рівень, значимість та практичне застосування: здійснено аналіз сучасних теоретичних та методологічних основ здоров'язберезувальних та рекреаційно-оздоровчих технологій в галузі фізичної культури і спорту, розроблено авторські технології та оновлено комплекс навчально-методичного забезпечення викладання дисциплін фахової підготовки

Практична значимість: основні результати наукового дослідження впроваджені в навчальний процес Маріупольського державного університету для підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту.

Результати дослідження: опубліковано **2** монографії, **20** наукових статей (з них **8** – у виданнях, що включені до наукометричних баз даних **Web of Science, Scopus** (та 2 статті подані до друку); **4** – у зарубіжних виданнях), **9** тез наукових доповідей.

III. Розробки, які впроваджено у 2018 році за межами ВНЗ або НУ (відповідно до таблиці):

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6
1	Науково-методичні підходи щодо оцінювання рівня економічного розвитку регіонів за рахунок удосконалення системи моніторингу регіонального розвитку Чентуков Ю.І., Булатова О.В., Балабанова Н.В., Беззубченко О.А., Захарова О.В., Марена Т.В., Ніколенко Т.І.	Поглиблення концептуальних засад регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва на інтеграційній основі; розвитку науково-методичних підходів щодо оцінювання рівня економічного розвитку регіонів за рахунок удосконалення системи моніторингу регіонального розвитку та регіональної політики	Відділення у м. Маріуполі Донецької ТПП, (м. Маріуполь, пр. Будівельників, 143)	Акт від 20.12.2018 р.	Використання розробок, висновків та пропозицій авторів дозволяє визначити найбільш ефективні форми та напрями міжрегіональної та міжнародної співпраці для підприємницьких структур міста Маріуполь та Донецького регіону
2	Інструментарій оцінки потенціалу розвитку інтеграційних процесів Булатова О.В., Захарова О.В.	Розробка та апробація інструментарію оцінки потенціалу розвитку інтеграційних процесів, що дозволяє надати узагальнюючу оцінку рівня розвитку інтеграційних процесів.	Відділення у м. Маріуполі Донецької ТПП, (м. Маріуполь, пр. Будівельників, 143)	Акт від 20.12.2018 р.	Запропонований інструментарій оцінки потенціалу розвитку інтеграційних процесів дозволяє виявити, за рахунок яких саме чинників (внутрішнього чи

					зовнішнього характеру) можна розвивати та поглиблювати економічну співпрацю підприємств міста та регіону із зарубіжними партнерами
3	Теорія і методика деонтологічної підготовки менеджерів освіти в університетах Задорожна-Княгиницька Л.В.	Формування управлінської компетентності менеджерів освіти. Забезпечення освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Управління навчальним закладом»	Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Богдана Хмельницького, (вул. Гетьманська, 20, м. Мелітополь, Запорізька обл.) Житомирський державний університет імені Івана Франка, (вул. Велика Бердичівська, 40, м. Житомир, Житомирська обл.) Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, (пр. Центральний, 59-а, Северодонецьк, Луганська обл.) Методично-консалтинговий центр (вул. Євпаторійська, 56, м. Маріуполь)	довідка №01-28/748 від 04.05.2018 р. довідка №1/307 від 23.04.2018 р. довідка №480/42 від 20.04.2018 р. довідка №01-25/85 від 17.04.2018 р.	Підвищення рівня сформованості управлінської компетентності керівників закладів освіти
4	Технологія «Інтегрованих дидактичних модулів» математичного розвитку дітей дошкільного віку Брежнева О.Г.	Модернізовано технологію забезпечення математичного розвитку дітей 3-6 років, що дозволяє інтенсифікувати інтелектуальний розвиток дітей на етапі дошкільного дитинства	ЗДО м. Глухів (Сумська область, м. Глухів, вул. Вознесенська, 21) ЗДО № 67 (Донецька обл., м. Краматорськ, вул. М. Приймаченко, 23)	Довідка № 64 від 29.05.2018 р. Довідка № 25 від 16.05.2018 р.	Впровадження в практику роботи закладів дошкільної освіти методичних посібників «Розумне виховання сучасних дошкільнят», «Впевнений старт. Книга вихователя(Ч1, Ч2, Ч3)». Створено педагогічні умови забезпечення процесу математичного розвитку дошкільників: активне середовище сенсорно-пізнавального простору, впровадження технології інтегрованих дидактичних модулів;

					забезпечення готовності вихователів до реалізації завдань математичного розвитку дошкільників; налагоджено співпрацю з ЗДО для подальшого впровадження технології інтегрованого навчання дітей 3-6 років математики
5	Технологія формування готовності педагогів до реалізації завдань математичного розвитку дошкільників Брежнева О.Г.	Розроблені критерії визначення рівнів педагогічної компетентності вихователів: оптимальний, достатній, критичний із відповідними показниками	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка (Сумська обл., м. Глухів, вул. Києво-Московська, 24)	Довідка № 28 від 23.05.2018 р.	Розвиток професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти за рахунок оволодіння мотиваційним, змістовим і діяльнісним компонентами. Використання технології формування готовності педагогів до реалізації завдань математичного розвитку дошкільників в освітньому процесі ЗВО засобами навчального посібника «Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку»
6	Модель інтеграції математичних і спеціальних інформаційних дисциплін у професійній підготовці бакалаврів із системного аналізу Дяченко О.Ф.	Розвиток професійної компетентності майбутніх бакалаврів із інформаційних технологій	ПрАТ Українсько-польський ВНЗ «Центрально-Європейський університет», (Київ, вул.Рейтарська, 19а)	Довідка № 106 від 05.02.2018 р.	Формування професійної компетентності фахівців із інформаційних технологій
7	Рекомендації щодо корекції емоційного стану педагогів «Громадська позиція вчителя як чинник формування самосвідомості особистості» Стуліка О.Б., Ревякіна О.І.	Розробка методів та прийомів, що впливають на гармонізацію взаємовідносин в колективі в умовах загальноосвітнього навчального закладу.	«Волноваська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №4», (вул. Полтавська, 274, м. Волноваха, Донецька обл.)	Акт впровадження Ідентифікаційний код 25707213	Коригування процесу становлення психологічної комфортності як фактору розвитку особистості педагога та умов ефективності освітнього процесу
8	Тренінгова програма «Усвідомлена позиція як умова	Формування навичок ціле покладання та життєвого проектування,	Міський центр практичної психології і соціальної роботи	Акт впровадження Ідентифікаційний код 36261098	Підвищення індексу інтроспекції учасників та рівня осмисленості життя; розширення

ефективності життя особистості» Тищенко Л.В., Куберська Д.П.	розвиток рівня особистісної відповідальності й рефлексії, підвищення рівня осмисленості власного життя	Управління освіти Маріупольської міської ради (м. Маріуполь, вул. Євпаторійська, 56)	спектру особистісних ресурсів; позитивна трансформація базової метафори життя та готовність до зміни звичного стилю організації власного життя.
--	--	--	---

IV. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2018 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Bezchotnikova S., Bezchotnikova A.	Game Mechanics as Videogame Genre Identifier	Global Media Journal – 2018.	Vol.16, № 30. Режим доступу: http://www.globalmediajournal.com/open-access/game-mechanics-as-videogame-genre-identifier.php?aid=86824
2	Березіна О.О.	Организация развивающего пространства в условиях семейного воспитания	Подготовка кадров системы дошкольного образования как ресурс устойчивого развития общества: сб. научн. ст. / Бел. гос. пед. ун-т им. М. Танка; редкол. О.Н. Анцыпирович [и др.]; под. общ.ред. О.Н. Анцыпирович. – Минск : БГПУ, 2018.	с. 37 - 43
3	Bulatova O., Reznikova N., Panchenko V.	The Policy of Economic Nationalism: from Origins to New Variations of Economic Patriotism	Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. <u>Web of Science</u>	Vol. 4 (2018) No. 4. P.274 - 281
4	Брадов В.В.	Трансформація медіапростору регіону в умовах зовнішньої агресії: український аспект	Science and Education a New Dimension / Humanities and Social Sciences. – 2018.	VI (28) Issue: 169. P. 21-25
5	Годованик Є.В.	Теоретико-методологічні проблеми дослідження ефективності конституційно-правових норм	Jurnalul juridic national: teorie și practică. 2018.	№ 4-1(32). P. 24 - 27
6	Голоцукова Ю.О.	Аспектуально-семантичні класи результативних конструкцій в українській мові	PRZEGLĄD WSCHODNIOEUROPEJSKI : Czasopismo naukowe wydawane przez CENTRUM BADAŃ EUROPY WSCHODNIEJ Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie / [redaktor naczelny Aleksander Kiklewicz] - Wyd. IX/1. – Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, 2018. – P. 193 – 200. ISSN 2081-1128 SCOPUS и CEJSH («The Central European Journal of Social Sciences and Humanities») <u>Scopus</u>	Wyd. IX/1 P. 193 - 200

7	Городовенко А.В.	Конституционная модернизация судебной системы в условиях европейской межгосударственной интеграции: проблемы теории и практики	Legez Si Viata. - 2018. Кишинів	№ 4/2. С. 31 - 34
8	Грачова А.	Функційно-семантичні і структурні характеристики прислівникових часових індикаторів співвіднесення події з установленим моментом (на матеріалі українських, італійських та англійських публіцистичних текстів)	Science and Education a New Dimension. Philology / Editor-in-Chief: Dr. Xénia Vámos. Budapest : Society for Cultural and Scientific Progress in Central and Eastern Europe, 2018.	VI (51), Issue: 176 С. 35 - 38
9	Дворянкін В.О.	Діалектні тексти як джерело студіювання українських східностепових говірок	International Multidisciplinary Conference «Science and Technology of the Present Time: Priority Development Directions of Ukraine and Poland». Wolomin, Republic of Poland, 19–20 October 2018. Volume 1. Wolomin: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018.	С. 160 - 163
10	Забавин В.О.	Костяные изделия в погребениях срубной культуры Северного Приазовья	Eastern European Scientific Journal. – 2018.	№ 6 (34) part 2. Р. 10 - 15
11	Задорожна-Княгиницька Л.В.	Обґрунтування змісту й структури деонтологічної компетентності менеджера освіти	Sciencerise: pedagogical education. 2018.	№ 2 (22). С. 24 - 28
12	Косенко Ю.М.	Развитие творческой активности у старших дошкольников в театрализованных играх	Подготовка кадров системы дошкольного образования как ресурс устойчивого развития общества : сб. научн. ст. / Бел. гос. пед. ун-т им. М. Танка; редкол. О.Н. Анцыпирович [и др.]; под. общ.ред. О.Н. Анцыпирович. – Минск : БГПУ, 2018.	С. 213 - 218
13	Косенко Ю.М.	Подготовка будущих воспитателей к педагогическому творчеству	Подготовка кадров системы дошкольного образования как ресурс устойчивого развития общества : сб. научн. ст. / Бел. гос. пед. ун-т им. М. Танка; редкол. О.Н. Анцыпирович [и др.]; под. общ.ред. О.Н. Анцыпирович. – Минск : БГПУ, 2018.	С. 218 - 223
14	Макаренко Л.В.	Профессиональная подготовка к организации театрализованной деятельности будущих воспитателей в учреждении высшего образования	Подготовка кадров системы дошкольного образования как ресурс устойчивого развития общества : сб. научн. ст. / Бел. гос. пед. ун-т им. М. Танка; редкол. О.Н. Анцыпирович [и др.]; под. общ.ред. О.Н. Анцыпирович. – Минск : БГПУ, 2018.	С. 289 - 294
15	Makogon Y. Osypenko K.	Development of competitiveness and tourist regions of the east of Ukraine	WORD ECONOMY and INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS. – International Scientific Collection / Scientific editors: Y.Kozak, T.Shengenia, A. Gribincea. – Kyiv – CUL, 2018	Vol. 2 P.133 - 138

16	Мельничук І.В.	Концепт води як одна з складових космогонічного міфотворення у поетичному просторі вісімдесятих років	Modern philological research: a combination of innovative and traditional approaches: Conference Proceedings, Tbilisi: Baltija Publishing. 2018.	C. 108 - 111
17	Osiptsov A.V., Kozina Zh., Prokopenko I., Lahno O., etc.	Integral method for the development of motor abilities and psycho-physiological functions in children from 2 to 4 years old	Journal of Physical Education and Sport (JPES). – 2018. <u>Scopus</u>	Vol. 18, Issue 1. P. 3 - 16.
18	Osiptsov A.V., Kozina Zh., Chebanu O., Prokopenko I., etc.	The implementation of the concept of individualization in training elite female athletes with visual impairment in the sprint	Journal of Physical Education and Sport (JPES). – 2018. – <u>Scopus</u>	Vol. 18, Issue 1. P. 282 - 292.
19	Osiptsov A.V., Kozina, Z., Goloborodko, Y., Boichuk, Y., Drachuk, A., Stsiuk, I.	The influence of a special technique for developing coordination abilities on the level of technical preparedness and development of psycho-physiological functions of young volleyball players 14-16 years of age	Journal of Physical Education and Sport (JPES). – 2018. <u>Scopus</u>	Vol. 18, Issue 3. – Art 214, P. 1445 - 1454
20	Pakhomenko S.	The Russian–Ukrainian War in Donbas: Historical Memory as an Instrument of Information Warfare	The Use of Force against Ukraine and International Law: Springer Cham Heidelberg, T.M.C. Asser Press. – 2018. <u>Scopus</u>	P. 297-312
21	Pakhomenko S.	«Separatyzm donbaski» jako technologia geopolityczna	WSCHODNI ROCZNIK HUMANISTYCZNY. – 2018.	№ 4, S. 115-127
22	Педченко О.В.	Эпистолярный диалог Валерия Брюсова и Нины Петровской как гендерный эго-документ	Science and Education a New Dimension. Philology, 2018.	VI (52), Issue: 177 Sp. 49-53 DOI:https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2018-177VI52-12
23	Пічахчи О.В.	Adaptation of borrowings in the system of Modern Greek	Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) «Science, Research, Development: Philology, Sociology and Culturology» zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii. – Warszawa, 2018.	P. 16 - 20
24	Почепцов Г.Г.	Путь в будущее и цивилизованные ловушки	Информационно-аналитический журнал "21-й Век". – 2018.	N 1. C. 43 - 51
25	Почепцов Г.Г.	Перестройка как вариант виртуальной войны	Философия истории: перспектива и ретроспектива. – 2018.	C. 461 - 485
26	Почепцов Г. Г.	Cognitive Attacks in Russian Hybrid Warfare	Information & Security: An International Journal. – 2018.	Vol.41. P. 37 - 43
27	Романенко Л.В.	Художній світ творів Дари Корній: українська міфологія для дітей і підлітків	Modern philological research: a combination of innovative and traditional approaches: Conference Proceedings, Tbilisi: Baltija Publishing. 2018.	c. 120 - 122
28	Романенко Л.В.	Трансформація образу дракона в сучасній українській літературі для дітей і підлітків	Advances of science. Proceedings of articles the international scientific conference Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv. 2018.	c.1642 - 1649

29	Тищенко Л.В.	Первинна професійна Его-ідентичність як фактор успішності навчання старшокласників	The 8th International conference «Science and society» Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2018.	P. 216 - 228
30	Федорова Ю.Г.	До проблеми розуміння й ідентифікації партнера в мовній дійсності	Key issues of education and sciences: development prospects for Ukraine and Poland – Stalowa Wola. – vol.2. – Poland. – 2018.	C. 158 - 160
31	Хараберюш І.Ф.	Некоторые соображения о дистанционном юридическом образовании в Украине	Studia Humanitatis. Международный электронный научный журнал. 2018.	№ 1. http://sthum.ru/content/0118 .
32	Шепітько С.В., Смирнова М.С.	Слово як жанр проповіді: лінгвопрагматичний аспект (на матеріалі проповідей Арсенія (Яковенка), митрополита Святогорського)	Przeglądu Wschodnioeuropejskiego (East-European Review). – Olsztynie: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, 2018. Scopus	Issue X/II. P. 299 - 309
33	Щербакова К.Й.	Организационно-педагогические условия профессиональной подготовки преподавателя методик дошкольного образования	Подготовка кадров системы дошкольного образования как ресурс устойчивого развития общества : сб. научн. ст. / Бел. гос. пед. ун-т им. М. Танка; редкол. О.Н. Анцыпирович [и др.]; под. общ.ред. О.Н. Анцыпирович. – Минск : БГПУ, 2018.	C. 453 - 460
тези				
34	Гутнікова А.В., Каріда О.І.	Концепт руху в німецькомовній картині світу	Збірник наукових робіт «ADVANCED OF SCIENCE» (Карлові Вари, Чехія) IV Міжнародна науково-практична конференція «Perspectives of science and education» м. Київ, м. Карлові Вари. 2018	C. 53 - 361
35	Моргунова О.О.	Проблеми міжкультурної комунікації і філологічної освіти в Україні в контексті її входження в європейський освітній простір	International scientific conference «Modern philological research: combination of innovative and traditional approaches»: Conference Proceedings. Tbilisi: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018	C. 124 - 127
36	Назаренко Н.І.	Жіночі характери в драматичних творах Г. Ібсена, Б. Шоу та Лесі Українки.	Матеріали Міжнародної конференції в Польщі: International Multidisciplinary Conference «Key Issues of Education and Sciences: Development Prospects for Ukraine and Poland» Stalowa Wola, Republic of Poland, Stalowa Wola: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018.	Volume 2. C. 102 - 106
37	Назаренко Н.І.	Авантюрні образи в романах М. Спарк та О. Черногуза	Modern philological research: a combination of innovative and traditional approaches: Conference Proceedings, Tbilisi: Baltija Publishing. 2018.	C. 85 - 83
38	Осіпцов А.В., Протас В.О., Самозванов С.В.	Розвиток естетичного виховання сучасної учнівської та студентської молоді	Science, research, development. Pedagogy : zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej, Berlin, Warszawa, 2018.	P. 169 - 171
Всього: 38				
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Булатова Е, Карпенко А, Федоров Э.	Торговая политика и обеспечение национальной	Conferința științifică internațională Aspecte ale dezvoltării potențialului Economico-managerial în contextul	

		безопасности	Asigurării securității naționale Bălți, 30 Noiembrie – 01 Decembrie 2018	
2	Беззубченко О.А., Бондаренко П.В.	Особенности трансформации системы регулирования внешней торговли Украины в условиях европейской интеграции	Conferința științifică internațională Aspecte ale dezvoltării potențialului Economico-managerial în contextul Asigurării securității naționale Bălți, 30 Noiembrie – 01 Decembrie 2018	
3	Восвутко Н.Ю.	Η Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στην Ουκρανία από το 2012 μέχρι το 2017	Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών / Μ. Δημάση, Ε. Γρίβα. – Κομοτηνή: Μαΐος, 2018.	
4	Дворянкін В.О.	Діалектні тексти як джерело студіювання українських східностепових говірок	Наука і техніка сьогодення: пріоритетні напрямки розвитку України та Польщі : матеріали Міжнародної мультидисциплінарної конференції (19-20 жовтня 2018 р., м. Воломін, Республіка Польща).	
5	Жарікова Ю.В., Κίορ Ю.Α.	Η χρήση των στερεότυπων εκφράσεων στη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας ως ξένης το πλαίσιο της κοινωνικοπολιτισμικής προσέγγισης	Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών / Μ. Δημάση, Ε. Γρίβα. – Κομοτηνή: Μαΐος, 2018.	
6	Зайковский Олег	Развитие современного мирового образовательного пространства	Conferința științifică internațională Aspecte ale dezvoltării potențialului Economico-managerial în contextul Asigurării securității naționale Bălți, 30 Noiembrie – 01 Decembrie 2018	
7	Захарова О.В.	Инструменты защиты рынка транспортных перевозок в системе обеспечения экономической безопасности страны	Conferința științifică internațională Aspecte ale dezvoltării potențialului Economico-managerial în contextul Asigurării securității naționale Bălți, 30 Noiembrie – 01 Decembrie 2018	
8	Кажан Ю.М.	Entwicklung der didaktischen und unterrichtsorganisatorischen Kompetenzen der künftigen Deutschlehrer in der Ukraine nach dem DLL- Konzept	Profile der Germanistik – Entwicklungen und Tendenzen in Mittelost- und Südosteuropa. – 2018 (подано до друку, має вийти до кінця 2018)	
9	Κοβιλένκο Η.Κ., Жабко К.Ο.	Οι τρόποι της αξιολόγησης ως μέσο διάγνωσης των ακαδημαϊκών επιτευγμάτων των φοιτητών του Α.Ε.Ι.	Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών / Μ. Δημάση, Ε. Γρίβα. – Κομοτηνή: Μαΐος, 2018.	
10	Λαβεцька Ю.Β.	Διεπιστημονική προσέγγιση και διδακτική αξιοποίηση του λαϊκού παραμυθιού κατά τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας στους φοιτητές φιλολογικών τμημάτων *	Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών / Μ. Δημάση, Ε. Γρίβα. – Κομοτηνή: Μαΐος, 2018.	
11	Николенко Т. И.	Активизация экономического сотрудничества Украины и ЕС в условиях реализации положений соглашения об ассоциации	Conferința științifică internațională Aspecte ale dezvoltării potențialului Economico-managerial în contextul Asigurării securității naționale Bălți, 30 Noiembrie – 01 Decembrie 2018	

12	Новицька О.А.	Η συμβολή της πληροφορικής και επικοινωνιακής τεχνολογίας στη μάθηση της ξένης γλώσσας από απόσταση	Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών / Μ. Δημάση, Ε. Γρίβα. – Κομοτηνή: Μαΐος, 2018.	
13	Osiptsov A., Kozina Zh, Cretu M., Boichuk Yu., Sobko I., Repko O., Bazilyuk T., Prokopenko I., Tararak N., etc.	Fitness aerobics as a means of recovery the physical capacity of young volleyball players (boys and girls)	Trends in Sport Sciences. <u>Scopus</u>	
14	Andrii Osiptsov, Zhanneta Kozina, Olena Chaika, Marian Cretu, Georgiy Korobeynikov, Olena Repko, Irina Sobko, Yurii Boichuk, Natalia Tararak, Mykola Trubchaninov	Psychophysiological factors of adaptation in elite Paralympic sprint runners with visual impairments – a case study	Physiotherapy Quarterly. 2018. <u>Scopus</u>	
15	Рожкова І.Г.	Παιδαγωγική αξιοποίηση της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης MOODLE στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως ξένης (με βάση την εμπειρία του Τμήματος ελληνικής φιλολογίας και μετάφρασης του Κρατικού Πανεπιστημίου Μαριούπολης	Практика Дієθνoύς Συνεδρίου: Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών, Κομοτηνή, Μαΐου 2018.	
16	Рожкова І.Г.	Ο Ερωτόκριτος και η ουκρανική του «ερμηνεία» από τον Β. Στεπανένκο	Збірник матеріалів культурно-наукового міжнародного заходу «Презентація української книги» під Егідою Посольства України в Грецькій Республіці у співпраці з Грецько-українською Палатою	
17	Рябченко Е.В.	Η συνδιδασκαλία και η διεθνοποίηση στην εκπαίδευση των φοιτητών με ειδικότητα «Μετάφραση» (Νεοελληνική γλώσσα) στο Κρατικό πανεπιστήμιο της Μαριούπολης	Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών / Μ. Δημάση, Ε. Γρίβα. – Κομοτηνή: Μαΐος, 2018.	
18	Чентуков Ю.И. Марена Т. В.	Роль валютно-финансовых инструментов протекционизма в системе обеспечения экономической безопасности стран мира	Conferința științifică internațională Aspecte ale dezvoltării potențialului Economico-managerial în contextul Asigurării securității naționale Bălți, 30 Noiembrie – 01 Decembrie 2018	
Всього: 18				

V. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених (коротко описати діяльність Ради молодих учених тощо).

Науково-дослідна робота студентів включає: науково-дослідну роботу, яка включена в графік навчального процесу (курсіві, дипломні роботи, практичні, лабораторні заняття, виробнича практика з елементами дослідницького характеру); роботу, що індивідуально виконується поза графіком навчального процесу.

В університеті функціонує Рада молодих вчених МДУ. Основними напрямками роботи Ради молодих вчених МДУ є: активізація участі студентів та молодих вчених у стипендіальних та грантових програмах; інформування щодо грантів, конкурсів наукових досліджень, програм наукових стажувань та підтримка щодо оформлення заявок та аплікаційних форм; організація та проведення конкурсу на краще студентське товариство; організація та проведення Всеукраїнських студентських олімпіад та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей; проведення Фестивалю науки до Дня науки в Україні та Форуму молодих науковців; організація та проведення Декади студентської науки в МДУ; координація роботи з департаментом освіти Маріупольської міської ради в рамках проведення шкільних олімпіад та конференцій школярів-членів МАН України; щорічно проводився Фестиваль науки та Форум молодих науковців. Діяльність Ради молодих вчених МДУ спрямована на розвиток наукової, інноваційної, винахідницької та іншої творчої діяльності молодих вчених, підвищення їх професійного зростання; здійснення представництва, захисту прав та інтересів молодих вчених, виховання майбутніх наукових і науково-педагогічних кадрів; створення сприятливого клімату в МДУ для розвитку інтелектуального потенціалу молодих вчених.

В Маріупольському державному університеті створено розвинуту систему студентських наукових товариств, гуртків, проблемних груп тощо, основним завданням яких є створення умов для розкриття наукового та творчого потенціалу студентів. Протягом 2018 року в університеті працювало **47** наукових товариств, гуртків у роботі яких брали активну участь понад **1287** студентів.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у закладі вищої освіти або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у закладі вищої освіти або науковій установі після закінчення аспірантури
2015	2362 (74,0 %)	135	75,0
2016	2253 (70,5%)	108	40,0
2017	2117 (67,6%)	86	64,7
2018	2141 (64,9 %)	69	65,3

Очолює раду молодих вчених к.н. з соц.ком., доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності Кудлай В'ячеслав Олегович, який у 2018 році став переможцем конкурсу «Кращий молодий науковець МДУ», а також є членом ради молодих вчених при Донецькій обласній державній адміністрації.

Двоє науково-педагогічних працівників МДУ є отримувачами стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених:

- *Смирнова М.С.*, к.філол.н., старший викладач кафедри теорії та практики перекладу;
- *Трофименко А.В.*, к.політ.н., старший викладач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики.

Щорічно в Маріупольському державному університеті проводиться Декада студентської науки. Цього року під час Декади працювало **44** наукові секції, на яких студентами було представлено **583** доповіді, які були опубліковані у збірниках. В рамках Декади студентської науки проводилися засідання круглих столів, фонетичні конкурси, конкурси письмового та

усного перекладу, літературні вітальні, засідання студентських наукових клубів і товариств, тренінги та інші заходи, спрямовані на залучення студентської молоді до наукової творчості.

Переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галуззю знань і спеціальностей стали **7** студентів (**6** робіт) :

Диплом II ступеня (за галуззю «Маркетинг») - **Дворніченко Ю.І.**;

Диплом II ступеня (за галуззю «Переклад») - **Шарунова А.В., Гасимова І.Н.**;

Диплом III ступеня (за галуззю «Економіка та економічна політика») - **Шкурат О.О.**;

Диплом III ступеня (за галуззю «Історія та археологія») - **Пандазі А.В.**;

Диплом III ступеня (за галуззю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» - **Дейниченко О.В.**;

Диплом III ступеня (за галуззю «Романо-германські мови та літератури (з методикою їх викладання)» - **Сапожнік Г.О.**

Переможцями Всеукраїнської студентської олімпіади у 2018 році стали **3** студенти:

Диплом II ступеня (зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа») - **Мирошник В.І.**;

Диплом II ступеня (зі спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю») - **Хрипченко Ю.О.**;

Диплом III ступеня (зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування») - **Козицька А.О.**

У січні 2018 року на базі Маріупольського державного університету відбувся I етап Всесвітньої олімпіади з новогрецької мови, яку вже вдруге проводить Салонікський університет імені Аристотеля і Центр грецької мови під егідою Міністерства освіти, науки і релігії Греції. Переможницею першого, національного, етапу, який проводився на базі Маріупольського державного університету стала студентка ОС «Магістр» спеціальності «Переклад (новогрецька)» МДУ Валерія Зубочек.

Переможцями Міжнародного конкурсу студентських наукових робіт (м.Кременчуг) стали **4** студенти спеціальностей «Міжнародна економіка», «Міжнародні економічні відносини», «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», «Менеджмент»:

Диплом I ступеня (за напрямом «Економіка») - **Гнідіна В.С.**;

Диплом III ступеня (за напрямом «Економіка») - **Іванова І.М.**

Диплом III ступеня (за напрямом «Екологія») - **Ломізова В.М.**;

Диплом III ступеня (за напрямом «Менеджмент») - **Придворова Г.В.**;

За результатами участі у Всеукраїнському студентському професійному творчому конкурсі проектів з екологічного та енергетичного менеджменту робота магістра спеціальності «Екологія» **Гопаченка О.Д.** була відзначена дипломом III ступеня.

Студенти МДУ також беруть активну участь у міжнародних конкурсах поза межами України. У 2018 році студенти спеціальностей «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна економіка» та «Міжнародний бізнес» брали участь у Міжнародному конкурсі студентських наукових-дослідницьких робіт з економіки, який проходив на базі Комратського державного університету (Республіка Молдова). Переможцями конкурсу стали **5** студентів :

Диплом I ступеня – **Іванова І.М.**;

Диплом I ступеня – **Шкурат О.О.**;

Диплом I ступеня – **Гнідіна В.С.**;

Диплом II ступеня – **Ларіна Д.Є.**;

Диплом III ступеня – **Бондаренко П.В.**

VI. Наукові підрозділи (лабораторії, центри тощо за науковими напрямками, зазначеними у розділі II), **їх напрями діяльності, робота з замовниками** (зазначити назву підрозділу, стисло описати його діяльність та результативність роботи – до 30 рядків).

Інформація щодо науково-дослідної діяльності окремих структурних підрозділів МДУ у 2018 році

Інститут українсько-грецької дружби та елліністичних досліджень

У 2018 році на базі Інституту українсько-грецької дружби та елліністичних досліджень науково-дослідна та культурно-просвітницька робота здійснювалась у відділах українсько-грецької дружби, історії еллінізму країн Причорномор'я, історії та культури греків України.

Протягом року проведені наукові семінари, круглі столи інші комунікативні заходи за матеріалами наукових досліджень з історії та культури греків і за участю представників закордонних установ і навчальних закладів, а саме: I етап Всесвітньої олімпіади з новогрецької мови; засідання секції «Прояви Слова: лексикологічні та літературознавчі студії» в межах Декади студентської науки – 2018; Науковий дебют «Мовна, літературна та культурна спадщина греків Приазов'я» для учнів міських шкіл, які вивчають новогрецьку мову, та студентів 1 курсу спеціальності «Мова та література (новогрецька)»; круглий стіл «Актуальні питання лінгвістики, літератури та художнього перекладу».

У листопаді 2018 року у рамках святкування «Днів греків Приазов'я» проведено презентацію дослідження Ефі Макрі (викладача з Греції), присвяченого розвитку грецької освіти у Приазов'ї, а також відзначено переможців міжнародного творчого конкурсу «Ларнака – брама Кіпру», що проводився за підтримки Організації туристичного розвитку м.Ларнака (Республіка Кіпр) та Почесного Генерального консульства Республіки Кіпр в Маріуполі.

Представництво Європейської організації публічного права в Україні

МДУ є членом Ради директорів Європейської організації публічного права (ЄОПП), і на базі університету функціонує представництво цієї організації в Україні, науково-методичні матеріали для якого надаються ЄОПП.

Протягом 2018 року викладачі кафедри права та публічного адміністрування і студенти спеціальності «Право» брали активну участь у роботі Представництва Європейської організації публічного права в Україні у різних аспектах (науковому, освітньому, культурно-просвітницькому, профорієнтаційному):

1) Проведення семінарів та круглих столів з актуальних проблем міжнародного європейського права:

- науково-методичні семінари: «Проблеми та перспектива національної правової системи» (Шелухін М.Л., Свірський Б. М., Черних Є.М. Годованик Є. В., Тихомирова Г.Є., Колосов Р.В.); «Україна в умовах Європейської між державної інтеграції.» (Годованик Є. В., Барегамян С. Х., Свірський Б. М., Ковейно Ю.В., Шелухін М.Л. Черних Є. М.)

- круглі столи: «Ефективність міжнародного права у контексті сучасних впливів та загроз» (Свірський Б. М., Годованик Є. В., Тихомирова Г. Є.), «Конституційні реформи в європейських державах: досвід та перспективи для України» (Свірський Б. М., Годованик Є.В., Тихомирова Г.Є).

2) Проведення заходів з нагоди пам'ятних дат: Міжнародний день прав людини (грудень, 2018), день пам'яті жертв Холокоста (січень, 2018), Всесвітній день свободи слова (травень, 2018).

3) Участь студентів у Всеукраїнському конкурсі з міжнародного гуманітарного права (грудень, 2018), який проводився Міжнародним комітетом червоного хреста.

4) На базі центру пройшов II етап Всеукраїнської олімпіади школярів з правознавства та профорієнтаційна практика учнів міського ліцею, де вони дізналися про особливості навчання студентів-юристів у МДУ.

Італійський культурний центр

Продовжує успішну діяльність на базі МДУ Італійський культурний центр. Основними напрямками діяльності залишаються вивчення італійської мови й популяризація італійської культури. Також центр надає консультативну допомогу, навчально-методичну, довідкову і лінгвокраїнознавчу літературу студентам і викладачам МДУ. Щоденно оновлюються інформаційні сторінки ІКЦ у соціальних мережах з метою поширення й популяризації італійської мови, літератури та культури. За участі ІКЦ проходить організація освітніх стажувань студентів і викладачів МДУ в університетах Італії. Також у приміщенні Центру відбувається показ художніх фільмів мовою оригіналу, а також надається можливість перегляду італійського телебачення для всіх бажаючих. На базі Італійського культурного центру МДУ проходять тематичні заходи, пов'язані з італійською культурою і мистецтвом.

Польський культурний центр

Метою діяльності Центру є популяризація польської мови та культури, розширення зв'язків з польськими університетами. На базі Центру у 2018 році продовжила функціонувати бібліотека польськомовної літератури з історії, культури Польщі, проводились дні мови, історії, культури. Постійно оновлювався сайт Центру польської культури (<http://polskkulmgu.ucoz.net/>), який всебічно висвітлював проведення міжнародної Інтернет-конференції «Сучасні славістичні студії: основні напрями та перспективи досліджень» (травень, 2018). На базі центру протягом року проводились заняття з польської мови, літератури та лінгвокраїнознавства для студентів університету, які вивчають польську мову як другу та третю іноземну мову, також проводились заняття для учнів Маріупольського технічного ліцею в рамках проекту «Вивчаємо польську мову разом». Студентами спеціальності «Філологія. Переклад (українська, російська, польська)» розробляється тема «Зіставне вивчення польської, української та російської мов». Окрім наукового напрямку функціонування центру, на його базі проходить і культурно-просвітницька робота зі студентами університету: перегляд відомих кінострічок польського кінематографу, щорічний конкурс для студентів та учнів навчальних закладів «ПереКЛАДач» (березень 2018), святкування Дня Незалежності Польщі (листопад 2018), Анджеек та Різдва.

Центр гендерних досліджень та освіти

На базі МДУ працює Центр гендерних досліджень та освіти. Центр займається впровадженням гендерних підходів в навчальний процес університету, поширенням гендерних знань, підвищенням рівня обізнаності студентської молоді з гендерних питань. На базі центру проводяться тренінги, здійснюється консультативна допомога жителям регіону. У лютому 2018 року представники Центру взяли участь у роботі семінару-тренінгу, присвяченому проблемам гендерної рівності. Захід був організований за сприяння організацій «ООН Жінки», «Український жіночий фонд» та Програми розвитку ООН. У травні 2018 відбулося засідання студентського наукового історико-археологічного товариства на тему «Гендер – це цікаво!». Захід був проведений спільно з Центром гендерних досліджень та освіти МДУ. Учасники обговорили базові поняття «стать», «гендер», «гендерні стереотипи», «гендерна рівність», познайомилися з трьома основними принципами Конвенції ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» від 1979 року, яку Україна ратифікувала у 1981 році. У рамках засідання проведено тренінг для студентів «Зобрази гендерні стереотипи», під час якого учасники, працюючи у групах, сформулювали і графічно відтворили основні стереотипи щодо жінок і чоловіків, які існують у нашому суспільстві.

Науково-дослідний екологічний центр

Міжнародний центр з навколишньо-природного середовища – є сучасною науково-практичною лабораторією, на базі якої у 2018 році проводились відео-конференції, майстер-класи з екологічної освіти. Робота науково-дослідного екологічного центру спрямована на вимірювання параметрів навколишнього середовища: поверхневих, підземних вод; атмосферного повітря, ґрунту. Студенти спеціальності «Екологія» проводять практичні заняття,

експерименти, досліджуючи якість води та ґрунту м. Маріуполь. На базі центру проводяться лабораторні заняття з профільних дисциплін підготовки ОС «Бакалавр», «Магістр» спеціальності «Екологія». З використанням можливостей здійснюється підготовка кваліфікаційних робіт. Проведено еколого-токсикологічні дослідження зразків природних вод урбанізованої території з використанням ракоподібних, визначення характеру впливу гербіцидів на морфометричні показники м'якої озимої пшениці. В рамках співпраці з міським ліцеєм проведено популяризаційний захід для школярів «Поринь у світ наук про Землю».

Навчальна лабораторія «Телестудія МДУ-медіа»

У 2018 році на базі факультету філології та масових комунікацій Маріупольського державного університету функціонувала навчальна лабораторія «Телестудія МДУ-медіа», створена у 2011 році завдяки гранту Фонду розвитку ЗМІ Посольства США, що був отриманий МДУ. У навчальній лабораторії, оснащений сучасною професійною технікою, створені всі умови для навчальної практики студентів, підготовки бакалаврських робіт, виробництва циклів відео лекцій, моделювання виробничих ситуацій під час навчальних занять. Навчальна телестудія дозволяє запроваджувати інтерактивні методи навчання на основі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, моделювати робочі ситуації. Вона допомагає майбутнім фахівцям у галузі журналістики й реклами та зв'язків з громадськістю вдосконалювати практичні навички дикторської майстерності, відео-монтажу, редагування відеоматеріалу. На базі навчальної лабораторії проходять тренінги, майстер-класи, семінари провідних міських і відомих українських журналістів та фахівців у галузі медіа. З початку 2017-2018 навчального року на базі навчальної лабораторії почала працювати «Творча майстерня» журналіста, редактора, теле- та радіоведучого, медіа-тренера, голови правління ГО «Громадське радіо» А.В.Куликова. Студенти 4 курсу проходять на базі лабораторії навчально-виробничу практику. Кращі їхні роботи з тележурналістики включені у програми телеканалу «Маріупольське телебачення», а кращі роботи з радіовиробництва потрапляють до ефіру ПРАТ «ТРК«Свростудія». Активно використовуються технічні можливості лабораторії у рамках медіа-супроводу заходів, що відбуваються в університеті, а саме:

- презентація нової книги професора кафедри соціальних комунікацій Георгія Почепцова «Пропаганда 2.0»;

- Під час зустрічі-презентації для майбутніх абітурієнтів «Освітні можливості для молоді з грецької громади в Україні: підготовка майбутніх професіоналів у сфері міжнародних відносин, захисту прав людини й розвитку багатокультурного суспільства»;

- Під час візиту до МДУ європейських журналістів у рамках програми прес-туру Україною.

Бібліотека елліністичних студій «Костянтинос Левендіс»

Бібліотека елліністичних студій «Костянтинос Левендіс», найбільша в Україні бібліотека грецької літератури з фондом близько 17 тисяч примірників. Початок формування бібліотеки елліністичних студій «Костянтинос Левендіс» було покладено у 2005 році, коли МДУ відвідали Президент благодійного Фонду «Анастасіос Г. Левендіс» Анастасіос Пол Левендіс та Директор Фонду, Почесний професор МДУ Васос Карайоргіс. На момент відкриття фонд бібліотеки нараховував 6285 примірників. З них: 4786 – книги загального фонду Маріупольського державного університету; 1499 – книги з фонду «Анастасіос Г. Левендіс». За 2018 рік фонд бібліотеки збільшився на 310 видань переважно з історії, мовознавства, художньої літератури, енциклопедій, також були отримані підручники з новогрецької мови. Триває робота над проектом по створенню багатомовного словника паремій, де грецькомовна частина здійснюється на матеріалі бібліотеки.

Протягом 2018 року на базі бібліотеки елліністичних студій «Костянтинос Левендіс» проведено ряд зустрічей з відомими діячами культури, науки, політиками, під час яких обговорювалися актуальні проблеми суспільного розвитку, перспективи організації підтримки бібліотеки. Протягом звітного року бібліотеку відвідали надзвичайний і Повноважний Посол

Латвійської Республіки в Україні Юріс Пойканс, Надзвичайний і Повноважний Посол Литовської Республіки в Україні Марюс Януконіс, Перший секретар Посольства Естонської Республіки в Україні Хелен Єннок, заступник Аташе з питань оборони Посольства Литовської Республіки в Україні Міндаутас Бабонас та экс-Міністр закордонних справ Литви Пятрас Вайтекунас, Генеральний Консул Греції в Маріуполі Елені Георгопулу, яка передала в дар бібліотеки понад 120 екземплярів книг грецькою мовою від Міністерства закордонних справ Грецької Республіки з ініціативи Генерального секретаріату у справах греків зарубіжжя. Також, бібліотеку відвідали Радник Віце-прем'єр-міністра України, Співголова Київського центру публічної дипломатії Андрій Вітренко, кандидат історичних наук, Співголова Київського центру публічної дипломатії Дмитро Іщенко, координаторка програми «Міжнародні відносини» Національного університету «Києво-Могилянська академія», експерт Київського центру публічної дипломатії Оксана Забузова, журналісти провідних медіа Туреччини, Болгарії, Угорщини та Естонії.

Інформаційний центр Європейського Союзу

У березні 2018 р. за підтримки та організації Інформаційного центру ЄС на базі Маріупольського держуніверситету, на міському рівні відбувся Учнівський молодіжний форум «Молодь змінює світ». Захід об'єднав школярів із Маріуполя, Красногорівки, селищ Гранітного та Нікольського. Учням запропонували розробити пропозиції щодо розвитку різних сфер життя свого міста, регіону та країни. В рамках тренінгу школярі мали сформулювати, які перспективи для них відкриває євроінтеграція.

У квітні 2018 р. у Маріупольському державному університеті пройшов День кар'єри ЄС, організований Представництвом Європейського Союзу в Україні, Інформаційним центром ЄС у Маріуполі та ГО «Фундація "Відкрите суспільство"» за сприяння відділу з організації практик та працевлаштування випускників МДУ. У заході взяли участь близько 30 роботодавців, які представляли органи місцевого самоврядування, банківські установи, адвокатські компанії, підприємства сфери послуг, громадські організації та благодійні фонди. Під час Дня кар'єри вони змогли розповісти про наявні вакансії та безпосередньо поспілкуватися з претендентами. У свою чергу молодь мала можливість записатися на стажування і пройти співбесіду, а також отримати корисні знання та навички, відвідавши презентації, дискусії та тренінги. Загалом День кар'єри ЄС відвідали понад 400 осіб.

Центр українознавчих студій

У 2018 році викладачі кафедри української філології та студенти спеціальності «Українська мова та література» брали активну участь у роботі Центру у різних аспектах (науковому, освітньому, культурно-просвітницькому, профорієнтаційному):

1) проведення семінарів та круглих столів з актуальних проблем українознавства:

- науково-методичні семінари: «Сучасний навчальний комплекс із зарубіжної літератури: структурно-функціональні моделі та методики використання» (березень, 2018); «Інтелектуальні проза кінця XIX - початку XX століття в європейській літературі» (жовтень, 2018); «Темпоральні прислівники різносистемних мов» (листопад, 2018); «Літературна мова в Україні в IX-XVI столітті» (листопад, 2018);

2) проведення заходів з нагоди ювілейних та пам'ятних дат видатних українських письменників, мовознавців, літературознавців: «Шевченківські читання» (березень, 2018), підготовка і проведення Тижня Української писемності та мови (листопад, 2018);

3) проведення щорічного майстер-класу для учнів шкіл у межах Етнофестивалю (травень, 2018);

4) співробітництво з Головним управлінням Національної поліції в Донецькій області (читання лекцій з української мови та культури протягом року);

5) співробітництво з Головним управлінням ДФС в Донецькій області (лекції з української мови протягом року);

б) співробітництво з міськими школами та ліцеями (реалізація Програми курсів підвищення кваліфікації для вчителів української мови та літератури «Інноваційні освітні технології викладання української мови та літератури, світової»);

7) коментар щодо проекту змін до правопису української мови для ТРК «Сігма» (жовтень, 2018).

Лабораторія соціологічних досліджень

Основними напрямками діяльності лабораторії у 2018 році були: залучення студентів до науково-дослідної роботи, зокрема через отримання ними практичних навичок зі збору, обробки, аналізу і узагальнення соціологічної інформації, створення студентських наукових колективів, спільне написання звітів та статей; виконання замовлень на соціологічні дослідження структурних підрозділів університету, державних та недержавних служб та відомств; поширення соціологічних знань серед основних споживачів освітніх послуг. Діяльність Лабораторії забезпечена ліцензованими програмами OCA та SPSS Statistics (для проведення соціологічних досліджень).

Проведено соціологічне дослідження «Виявлення цінності освіти серед різних верств населення». Результати анкетування показали, що ставлення різних верств населення до освіти відрізняється: так, представники старшого покоління схвально ставляться до необхідності отримувати знання, на відміну від молоді, для якої освіта і знання не представляють цінності у зв'язку з тим, що вони на перше місце виносять своє майбутнє працевлаштування і, звичайно, грошову винагороду за свою роботу та кар'єрне зростання.

На замовлення Маріупольської міської ради розроблено анкету соціологічного дослідження «Маріуполь: Стратегія-2021»; результати анкетування враховуються під час прийняття управлінських рішень, були представлені у наукових публікаціях на з'їзді Соціологічної асоціації України («Мова соціології: сучасні тренди», Харківський національний університет імені Н.В. Каразіна (листопад, 2018)

В Інституті соціології НАН України під час роботи круглого столу були обговорені результати проведених в Маріупольському регіоні досліджень, що сприятиме підвищенню ефективності організації подальшої роботи соціологів кафедри (м. Київ, червень, 2018)

Музей історії та археології МДУ

Основними напрямками діяльності Музею у 2018 році були: комплектування музейних зібрань; експозиційна, фондова та пам'яткоохоронна роботи; допомога в організації навчально-виховного процесу; науково-дослідна діяльність. Музей пропагував та популяризував досягнення історичної та археологічної науки, надавав можливість викладачам використовувати експозиційний та фондовий матеріал в науково-дослідній роботі та навчальному процесі. Освітня та виховна робота здійснювалася шляхом проведення оглядових та тематичних екскурсій, уроків-екскурсій, надання консультацій з питань історії, археології та краєзнавства. Працювала постійно діюча археологічна експозиція Музею.

Протягом 2018 року проведено: **48** екскурсій для **1239** відвідувачів, **1** тематична виставка до 85-річчя заснування аероклубу в Маріуполі («В небі над Маріуполем»); проведено презентацію настільної гри «Mariupol's active games» та подальша популяризацію історичної настільної гри «Маріуполь step by step»; кінопоказ у рамках XV міжнародного мандрівного фестивалю документального кіно про права людини DOCUDAYS UA; На базі Музею проводилися засідання історико-археологічного студентського наукового товариства МДУ, профорієнтаційні заходи для маріупольських школярів на День відкритих дверей та екскурсії.

Науково-дослідна лабораторія духовного та пізнавального розвитку особистості

У 2018 році лабораторією проведено ряд заходів для педагогічних працівників м.Маріуполя: круглий стіл «Сучасні проблеми духовного розвитку людини засобами фізичного виховання», презентацію «Свято українського дошкілля», діалог-дискусію «ДНЗ – простір інновацій», а також практичні інтерактивні заняття, навчальні ігри, дискусії та тренінги,

аудиторні заняття у ДНЗ з метою занурення у реальний педагогічний процес та безпосереднє спілкування з дітьми. Протягом року ставились методичні експерименти з пошуку і впровадження нових інформаційних технологій навчання, розроблялись і вдосконалювались засоби підвищення наочності навчання (макети, стенди, схеми тощо).

На базі лабораторії розроблено **5** навчальних програм щодо забезпечення професійної підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту.

Психологічна лабораторія «Образ та якість життя особистості в процесі професійного становлення»

Протягом 2018 року Психологічна лабораторія системно створювала, проводила експерименти, апробувала, освоювала та зберігала наукові та соціально значущі нововведення. Метою роботи лабораторії є стимулювання, підтримка та супровід самостійної науково-дослідної діяльності студентів, що сприяє підвищенню підготовки фахівців, а також забезпеченню ефективної організації особистісного простору та якості життя. У 2018 році було проведено:

- Просвітницький захід, присвячений «Дню психічного здоров'я», спрямований на актуалізацію і поширення новітнього психологічного досвіду, підвищення психологічного здоров'я, профілактику переживань депресивного стану та засвоєння ефективного способу життя. За допомогою арт-терапевтичних технік (зокрема, фототерапії) проведено корекцію емоційного стану та формування позитивного ставлення до праці і навчальної діяльності у здобувачів вищої освіти та працівників університету.

- Круглий стіл «Его-ідентичність українців як прояв громадської позиції», який був спрямований на уточнення понять «ідентичність» та «самовизначення», переосмислення уявлень про культурну єдність (цілісність) суспільства актуалізацію та поширення знань та досвіду щодо проблеми громадянської ідентичності (березень 2018).

- Літня психологічна школа «Простір твоїх можливостей, старшокласник!», метою якої є популяризація спеціальності «Психологія» серед учнів старших класів, сприяння особистісному розвитку учнівської молоді, усвідомленню перспектив власного майбутнього, побудові ефективних моделей взаємодії з іншими та опанування нових соціальних навичок (червень 2018).

Юридична клініка «ЮрАзов'є»

Юридична клініка Маріупольського державного університету «ЮрАзов'є» є базою для практичного навчання та проведення навчальної практики студентів старших курсів, що проходять підготовку за напрямом «Право». До організації роботи Клініки залучено **7** фахівців. Протягом 2018 року щотижня здійснювався постійний прийом громадян у приміщенні Центральної міської бібліотеки ім. В.Г.Короленка (за адресою: пр. Миру, 93-б) у середу та п'ятницю з 15:00 до 17:00.

Розширено співробітництво із закладами вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців-юристів, із судовими, правоохоронними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями, зокрема з Головним територіальним управлінням юстиції у Донецькій області, Маріупольським міським центром з надання безоплатної вторинної допомоги. На базі клініки у 2018 році надано юридичні консультації на **44** звернення громадян: **1** – у галузі господарського та господарського-процесуального права; **1** – у галузі сімейного права; **2** – у галузі трудового права; **2** – у галузі адміністративного права; **15** – у галузі цивільного та цивільно-процесуального права; **23** – у галузі права соціального захисту та пенсійного забезпечення

Також консультантами Юридичної клініки за звітний період проведено ряд правоосвітніх, правороз'яснювальних навчально-практичних заходів (відкриті зустрічі, семінари, круглі столи) зі старшокласниками. Продовжено співпрацю з Асоціацією юридичних клінік України та участь в діяльності Координаційної ради молодих юристів при Головному територіальному управлінні юстиції в Донецькій області.

Центр Балто-Чорноморських регіональних досліджень

Центр створений у жовтні 2018 року внаслідок участі МДУ у проекті Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок», який реалізують провідні університети Естонії, Польщі, Швеції та Литви, а від України – Львівський національний університет імені Івана Франка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Мета проекту – сприяти розвитку вищої освіти в Україні та допомогти університетам відповідати найвищим освітнім стандартам, розвивати вітчизняним університетам зв'язки з університетами-партнерами в Європі, залучати іноземних студентів та проводити наукові розвідки у Балто-Чорноморському регіоні, досліджуючи його історичний, політичний, економічний та культурний розвиток. Для впровадження на спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в МДУ протягом 2018 року розроблялися навчальні модулі, пов'язані з Балто-Чорноморськими студіями, а також спільно із зарубіжними університетами – магістерська програма, у межах якої студенти досліджуватимуть національне та міжнародне співробітництво між країнами регіону і перспективи регіону в контексті європейської інтеграції та регіонального співробітництва. Узгоджено навчальний план англомовної магістерської програми.

Проведено наступні заходи:

- круглий стіл «Напередодні другого століття. Республіка Польща у сучасній Європі: досягнення, перспективи та виклики», приурочений до 100-ї річниці незалежності Польщі (листопад 2018).

- зустріч у форматі живого спілкування із Надзвичайним і Повноважним Послом Латвійської Республіки в Україні Юрісом Пойкансом, Надзвичайним і Повноважним Послом Литовської Республіки в Україні Марюсом Януконісом, Першим секретарем Посольства Естонської Республіки в Україні Хелен Єннок, заступником Аташе з питань оборони Посольства Литовської Республіки в Україні Міндаутасом Бабонасом та экс-Міністром закордонних справ Литви Пятрасом Вайтекунасом. В ході зустрічі дипломатичні представники Латвії та Естонії запевнили, що їхній візит є важливою складовою політичної підтримки, яку Україні надають країни Балтії (листопад 2018).

- інформаційний семінар-тренінг «Горизонт 2020: індивідуальні програми мобільності для науковців та співпраця в межах наукових консорціумів», який проводив національний контактний пункт «Дії Марії Кюрі для розвитку навичок, навчання та кар'єри». Розглянуто індивідуальні програми мобільності для науковців та співпраця в межах наукових консорціумів, механізми підготовки проектних пропозицій, пошуку партнерів. Науковці були ознайомлені із основами заповнення апікаційних форм, отримали індивідуальні консультації з питань підготовки та подання заявок (грудень 2018).

VII. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

(надати загальну інформацію про стан міжнародного наукового співробітництва установи: характеристику основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку) (до 20 рядків)

У 2018 році Маріупольський державний університет розвивав усі напрямки міжнародної наукової співпраці. Успішним було співробітництво МДУ з організаціями та установами-партнерами Республіки Кіпр, Грецької Республіки, Італійської Республіки, Федеративної Республіки Німеччина, Великобританії, Республіки Польща, США, Литовської Республіки, Французької Республіки, свідченням чого є реалізація існуючих та підписання нових угод про співпрацю між МДУ та провідними організаціями, установами та навчальними закладами. У звітному році університет відвідали **30** офіційних іноземних делегацій загальною чисельністю **52** особи. Університетом підписано **115** угод про співробітництво з іноземними партнерами. Університет є членом численних міжнародних організацій – Європейської асоціації університетів, Європейської організації публічного права, Мережі Середземноморських університетів, Асоціації ректорів педагогічних університетів Європи, Мережі університетів

Чорноморського регіону. На базі університету традиційно відбуваються міжнародні семінари, круглі столи, науково-практичні конференції за участю представників вищих навчальних закладів, дипломатичних установ, громадських організацій та фондів. Протягом 2018 року за участю іноземних партнерів в МДУ організовано і проведено 6 міжнародних науково-комунікативних заходів.

У звітному році науковцями МДУ у співробітництві із **Представництвом ЄС в Україні** проведено наступні науково-комунікативні заходи:

- «День кар'єри» у рамках проекту «ЄС: вибір української молоді», за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні та Громадської організації «Фундація «Відкрите суспільство» (квітень 2018 р.). Захід покликаний поширювати європейські цінності і розповідати про місію ЄС в Україні. У заході взяли участь близько 30 роботодавців, які представляли органи місцевого самоврядування, банківські установи, адвокатські компанії, підприємства сфери послуг, громадські організації та благодійні фонди. Під час Дня кар'єри вони змогли розповісти про наявні вакансії та безпосередньо поспілкуватися з претендентами. У свою чергу молодь мала можливість записатися на стажування і пройти співбесіду, а також отримати корисні знання та навички, відвідавши презентації, дискусії та тренінги. Загалом День кар'єри ЄС відвідали понад 400 осіб.

У рамках співпраці МДУ із **Центром інформації та документації НАТО в Україні** у жовтні 2018 року у Маріупольському державному університеті відкрилася виставка «Формула безпеки. Україна – НАТО», присвячена 20-й річниці підписання Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору. Проект був реалізований Міністерством інформаційної політики України спільно із Центром інформації та документації НАТО в Україні. На відкритті виставки були присутні заступник Міністра інформаційної політики України Дмитро Золотухін і заступник директора Центра інформації та документації НАТО в Україні Вікторія Ціємініте. Вони зауважили, що цей проект має на меті не переконати українців у тому, що НАТО – це єдиний вірний курс для України, а надати об'єктивну інформацію щодо діяльності альянсу, спонукаючи громадян, зокрема студентську молодь, до розвитку критичного мислення.

У 2018 році продовжено співпрацю за **проектами Еразмус+**:

- *Проект Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок»*. Проект реалізується за участі провідних вишів Естонії, Польщі, Швеції та Литви. Від України до проекту долучилися Львівський національний університет імені Івана Франка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова і Маріупольський державний університет. Координаторами проекту виступають Університет м.Тарту (Естонія), а на національному рівні – ЛНУ імені Івана Франка. Мета проекту – сприяти розвитку вищої освіти в Україні та допомогти університетам відповідати найвищим освітнім стандартам. Протягом року в рамках реалізації цього проекту відбулись робочі зустрічі у Швеції, Україні, Литві.

У жовтні 2018 року у Маріупольському державному університеті розпочав роботу Центр Балто-Чорноморських регіональних студій. Першим заходом, який відбувся на базі центру, стала робоча зустріч представників Національного Еразмус+ офісу в Україні та університетів-учасників проекту: Університету Тарту (Естонія), Університету імені Адама Міцкевича в Познані (Польща), Лундського університету (Швеція), Університету Вітовта Великого (Литва), МДУ, ЛНУ імені Івана Франка, ОНУ імені І. І. Мечникова, КНУ імені Тараса Шевченка. З 29 по 31 жовтня інтернаціональна група учасників проекту працювала над узгодженням навчального плану англomовної магістерської програми. Основним завданням центру, створеного на базі Маріупольського держуніверситету, буде сприяння всебічному співробітництву МДУ, Маріуполя та України із країнами Балто-Чорноморського регіону.

- *Проект Еразмус+ «Журналістська освіта за демократію в Україні»*. До реалізації проекту долучились фахівці британських, польських, ірландських та шведських університетів, а також професійних організацій Великої Британії, Австрії, Нідерландів та України. Команда дослідників шукатиме способи підвищення якості бакалаврських і магістерських програм із

журналістики до стандартів ЄС, сприяння працевлаштуванню студентів за фахом, просування медіаграмотності у суспільстві, налагодженню міжнародної мобільності. У рамках проекту також планується удосконалити оснащення лабораторій факультетів журналістики України – надати сучасне відеообладнання, комп'ютерне устаткування, спецтехніку тощо. Загальний бюджет проекту складає близько 800 тисяч євро. Для покращення журналістської освіти учасники проекту відвідають профільні університети за кордоном та розкажуть про свій досвід під час лекцій в Україні. Серед запланованих заходів – перегляд і перехресна експертна оцінка освітніх програм на факультетах журналістики в українських вишах, проведення днів відкритих дверей і презентацій оновлених програм, розробка онлайн-курсів із медіаграмотності, їх апробація та запуск у режимі дистанційної освіти тощо. За результатами проекту учасники представлять на розгляд Міністерства освіти і науки України Національні рекомендації щодо впровадження оновлених програм підготовки журналістів у вишах країни. Окрім вчених МДУ, серед учасників проекту будуть представники КНУ імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Українського католицького університету, Сумського державного університету, Ужгородського національного університету й інших авторитетних закладів вищої освіти. Координатором проекту є Університет Бат Спа (Велика Британія), партнерами – Міністерство освіти і науки України та Українська асоціація студентів.

Проект Еразмус+ «Академічна мобільність». У 2018 році між Маріупольським державним університетом і Демокритським університетом Фракії був підписаний договір з академічної мобільності, в рамках якого у 2019 році заплановано обмін студентами і викладачами обох університетів.

За підтримки **Фонду «Анастасіос Г. Левендіс»** у 2018 році збагачено фонд бібліотеки елліністичних студій «Костянтинос Левендіс». Протягом 2018 року на базі бібліотеки елліністичних студій «Костянтинос Левендіс» проведено ряд зустрічей з відомими діячами культури, науки, політиками, під час яких обговорювалися актуальні проблеми суспільного розвитку, перспективи організації підтримки бібліотеки. Протягом звітного року бібліотеку відвідали Радник Віце-прем'єр-міністра України, Співголова Київського центру публічної дипломатії Андрій Вітренко, кандидат історичних наук, Співголова Київського центру публічної дипломатії Дмитро Іщенко, координаторка програми «Міжнародні відносини» Національного університету «Києво-Могилянська академія», експерт Київського центру публічної дипломатії Оксана Забузова, журналісти провідних медіа Туреччини, Болгарії, Угорщини та Естонії.

У рамках угоди про співпрацю з **Гете-Інститутом** викладачі МДУ беруть активну участь у реалізації проекту *«Вчимося навчати німецької»*. МДУ став першим українським вишем, який має практичні результати участі у проекті. У рамках цього проекту Гете-Інститут проводить низку науково-методичних заходів, під час яких викладачі МДУ не лише навчаються, а і навчають інших.

Також спільно з Гете-Інститутом МДУ працює над реалізацією міжнародного проекту *«Цифровий мережевий університет»*. Проект реалізується Гете-Інститутом спільно з університетами Німеччини, Австрії, Грузії, України та інших країн. Маріупольський державний університет є одним з українських вузів-партнерів цього проекту. Цифровий мережевий університет – це віртуальне об'єднання закладів вищої освіти, створене для довгострокової співпраці. Освітні заклади-учасники надають в онлайн-режимі навчальні курси, які сертифіковані за Загальноєвропейською системою взаємного визнання оцінок ECTS і визнаються усіма мережевими партнерами. Доступ до онлайн-курсів матимуть лише студенти університетів-учасників. Мета мережевого університету – сприяння взаємному порозумінню, яке відбуватиметься через структурований міжкультурний обмін та спільне створення навчальних пропозицій у сферах освіти для сталого розвитку, інтер- або транскультурності, запобігання конфліктів та пошуку миру. Проект підтримує Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини у рамках програми «Східне партнерство». В урочистому відкритті Цифрового мережевого університету у Берліні взяли участь проректор з науково-педагогічної роботи МДУ Ірина Петрова і декан факультету іноземних мов Олена Павленко.

Програма заходів включала подіумну дискусію, присвячену актуальним проблемам освіти, і робочу зустріч, на якій обговорювалися організаційні питання подальшої роботи учасників проекту. У межах заходів, які проходили у столиці Німеччини, був підписаний Меморандум про порозуміння між Гете-Інститутом і Маріупольським державним університетом, який передбачає розвиток співпраці у сферах освіти і культури у рамках Цифрового мережевого університету. Першою перевагою проходження онлайн-курсу на платформі мережевого університету зможе оцінити магістрантка спеціальності «Мова та література (німецька)» Ольга Торчило. Вона зареєструвалася на курс «Створюємо майбутнє разом», розроблений Рурським університетом у Бохумі (Німеччина) та Віденською вищою школою аграрної та екологічної педагогіки (Австрія). За підсумками 12-тижневого навчання, студентка отримає сертифікати Гете-Інституту й університетів, які створили курс. Викладачі кафедри німецької та французької філології МДУ у рамках Цифрового мережевого університету розроблятимуть курс, присвячений сучасним методикам викладання іноземних мов.

У 2018 році активно розвивалася співпраця МДУ в галузі освіти, науки і культури із **Посольствами та Міністерствами іноземних країн:**

- спільно із *Посольством США* у жовтні 2018 р. у рамках проекту «Американська полиця» у Маріупольському державному університеті відбулось офіційне відкриття Маріупольського інформаційно-ресурсного центру «Вікно в Америку». Центр працює на базі наукової бібліотеки МДУ. Він створений з метою сприяння взаєморозумінню між народами США та України шляхом надання інформації про історію, уряд, суспільство та цінності США, американські програми допомоги та обміну, а також поповнення фондів бібліотек англійською літературою і надання допомоги у вивченні англійської мови. В урочистій церемонії відкриття центру взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Марі Йованович. Також на захід були запрошені учасники міжнародних програм, які фінансуються американським урядом: викладачі, студенти, вчителі та учні маріупольських шкіл.

Важливою, дієвою і перспективною формою міжнародного співробітництва в МДУ є *міжнародні стажування* студентів і викладачів. В 2018 році учасниками різних освітніх, наукових і культурних програм стали близько 80 студентів та викладачів МДУ.

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти за формою (тільки ті, з якими укладено договори на виконання науково-дослідних робіт або отримано гранти)

**Інформація про стан міжнародного наукового співробітництва установи:
характеристика основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного
співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку**

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Республіка Болгарія	Економічна академія ім Д.А. Ценова	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: 2017 – 2022	Публікація наукових статей викладачів Економічної академії ім. Д.А. Ценова у наукових виданнях МДУ. Спільна організація та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»

Великобританія	Університет Бат Спа	Науково-освітнє співробітництво	Угода про спільну участь у проекті Еразмус+. Термін дії: 2018-2021.	Розробка проекту Еразмус+ «Журналістська освіта за демократію в Україні». Підвищення якості бакалаврських і магістерських програм із журналістики до стандартів ЄС, сприяння працевлаштуванню студентів за фахом, просування медіаграмотності у суспільстві, налагодженню міжнародної мобільності. У рамках проекту також планується удосконалити оснащення лабораторій факультетів журналістики України – надати сучасне відеообладнання, комп'ютерне устаткування, спецтехніку тощо.
Грецька Республіка	Демокритський університет Фракії	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий. Угода про спільну участь у проекті Еразмус+. Термін дії 2018 – 2019	Розробка та узгодження договору з академічної мобільності за проектом Еразмус +. Заплановано на 2019 рік 2 студентські мобільність (Шабан А., ОС «Магістр», «Філологія. Мова і література (новогрецька)»; Чернікова А., ОС «Бакалавр», «Початкова освіта»).
	Центр грецької мови Міністерства освіти, навчання впродовж життя та релігії Греції	Робота акредитованого в Міністерстві освіти, навчання впродовж життя та релігії Греції екзаменаційного центру на отримання міжнародного сертифіката з новогрецької мови на базі кафедри	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Проведено іспит на отримання міжнародного сертифіката з новогрецької мови
	Європейська організація публічного права	Співробітництво в галузі юридичної освіти і науки	Договір про співробітництво в галузі юридичної освіти і науки, Термін дії: безстроковий	Щорічне спільне проведення Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Сучасний розвиток державо-творення та право-творення: проблеми теорії та практики»
	Афінський національний університете імені Каподистрії	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий. Угода про спільну участь у проекті Еразмус+. Термін дії 2018 – 2021	Розробка та узгодження договору з академічної мобільності за проектом Еразмус +. Заплановано на 2019 рік 1 викладацька академічна мобільність (Пєфтїєва О.Ф., доцент кафедри теорії та практики перекладу) і 1 студентська мобільність (Бїлоусова І., ОС

				«Магістр», «Філологія. Переклад (новогрецька)»).
Грузія	Тбіліський державний університет ім. Іване Джавахішвілі	Наукове співробітництво	Договір про співробітництво з кафедрою міжнародної економіки МДУ у науковій та освітній сферах. Термін дії: 2013 – 2018	Публікація наукових статей викладачів ТДУ ім. Іване Джавахішвілі у наукових виданнях МДУ. Спільна організація та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»
Естонська Республіка	Університет м. Тарту	Науково-освітнє співробітництво	Угода про спільну участь у проекті Еразмус+. Термін дії: 2017-2020.	Розробка проекту Еразмус+ «Переосмислення регіональних досліджень: Балто-Чорноморський зв'язок». Впровадження навчальних модулів, пов'язаних з Балто-Чорноморськими студіями, розробка магістерської програми, у межах якої студенти досліджуватимуть національне та міжнародне співробітництво між країнами регіону і перспективи регіону в контексті європейської інтеграції та регіонального співробітництва.
Італійська Республіка	Мессінський університет	Наукове співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Членство викладачів Мессінського університету у Редакційній колегії «Вісник МДУ. Серія Економка». Спільне проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Інформація та культура в забезпеченні сталого розвитку людства»
	Університет Базілікати	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: 2016 – 2019	Спільна участь вузів у науково-освітніх проектах в рамках міжнародної програми Еразмус+, академічні та культурні обміни, проведення спільних археологічних досліджень
	Університет м. Реджо Калабрія	Мовні стажування студентів	Договір про співробітництво. Термін дії: 2017 – 2022	Стажування, отримання сертифікату студенткою Тарасовою Х.
Республіка Кіпр	Вікритий університет Кіпру	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий. Угода про спільну участь у проекті Еразмус+. Термін дії 2018 – 2021	Розробка та узгодження договору з академічної мобільності за проектом Еразмус+. Заплановано на 2019 рік 1 викладацька мобільність (Жарікова Ю.В., завідувач кафедри грецької філології та перекладу)

Німеччина	Гете-Інститут	Науково-освітнє співробітництво	Угода про кооперацію. Термін дії: 2016-2019	<p>Впровадження методичних матеріалів серії DLL (Deutsch Lehren Lernen – «Вчимося навчати німецької») у навчальний процес факультету іноземних мов.</p> <p>Впровадження методичних посібників в режимі Blended Learning, тобто комбінованого навчання (онлайн плюс аудиторні заняття). Безкоштовний доступ до онлайн-курсів на платформі moodle Гете-інституту.</p> <p>Реалізація міжнародного проекту «Цифровий мережевий університет».</p> <p>Проект реалізується Гете-Інститутом спільно з університетами Німеччини, Австрії, Грузії, України та інших країн. Цифровий мережевий університет – це віртуальне об'єднання закладів вищої освіти, створене для довгострокової співпраці. Освітні заклади-учасники надають в онлайн-режимі навчальні курси, які сертифіковані за Загальноєвропейською системою взаємного визнання оцінок ECTS і визнаються усіма мережевими партнерами. Доступ до онлайн-курсів матимуть лише студенти університетів-учасників. Мета мережевого університету – сприяння взаємному порозумінню, яке відбуватиметься через структурований міжкультурний обмін та спільне створення навчальних пропозицій у сферах освіти для сталого розвитку, інтер-або транскulturності, запобігання конфліктів та пошуку миру. Проект підтримує Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини у рамках програми «Східне партнерство».</p>
-----------	---------------	---------------------------------	---	---

Республіка Молдова	Кагульський державний університет імені Б.П. Хаздеу	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Публікація наукових статей викладачів Кагульського державного університету імені Б.П. Хаздеу у наукових виданнях МДУ. Спільна організація та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»
	Комратський державний університет	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Публікація наукових статей викладачів Комрадського державного університету у наукових виданнях МДУ. Спільна організація та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір»
Республіка Польща	Полонійна академія в Ченстохові	Науково-освітнє співробітництво	Договір про співробітництво. Термін дії: безстроковий	Програма подвійних дипломів для студентів МДУ.

VIII. Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність (із зазначенням окремо кожної бази та відповідного трафіка)

Інформаційному та документальному забезпеченню навчально-виховного і наукового процесів університету, створенню ефективної освітньо-наукової інфраструктури університету сприяє розвиток його наукової бібліотеки.

Основними завданнями діяльності наукової бібліотеки у звітному році були: формування документального фонду відповідно до спеціальностей і наукових досліджень університету, формування власних електронних інформаційних ресурсів та забезпечення доступу користувачів бібліотеки до вітчизняних, світових інформаційних ресурсів; забезпечення механізмів інтеграції науки університету до світової наукової комунікації.

Фонд бібліотеки комплектується відповідно до спеціальностей та наукових досліджень університету сучасними вітчизняними, іноземними виданнями і має універсальний характер. За звітний рік фонд поповнився на 3 тис. примірників нових видань й на початок 2019 року складається з близько 162 тис. примірників навчальної, наукової, довідкової літератури. Пріоритетними напрямками комплектування фонду залишились комплектування науковими виданнями (45% від загальної кількості нових надходжень) та комплектування виданнями українською мовою (понад 90 % від загальної кількості нових надходжень). На початок 2019 року загальний фонд періодичних видань бібліотеки нараховує 368 найменувань, з них наукових – 212. Також бібліотека отримує періодичні інформаційні матеріали УкрІНТЕІ з питань трансферу технологій, наукового, науково-технічного та інноваційного розвитку, що призначені для здійснення освітньої і наукової діяльності.

На початок 2019 року власні електронні інформаційні ресурси бібліотеки складаються з Електронного каталогу, Електронної картотеки статей, Електронної бібліотеки, 7 баз даних: «Праці викладачів МДУ», «МДУ у засобах масової інформації» та ін. Їх обсяг за звітний рік збільшився більш ніж на 19 тис. записів і на кінець звітного року становить близько 170 тис.

Також бібліотека має розвинуте власне інформаційне представництво в мережі Інтернет, яке представлено офіційним сайтом, блогами, сторінками у соціальних мережах та сервісах.

Сторінки сайту містять актуальну та оперативну інформацію за всіма напрямками діяльності бібліотеки, про її інформаційні ресурси, послуги та сервіси, заходи з підвищення наукометричних показників праць авторів, а також дають огляд найвідоміших міжнародних баз даних Web of Sciences, Scopus, Web of Knowledge та ін. Затребуваною формою надання інформації з питань наукової, науково-дослідної діяльності країни та зарубіжжя є сторінка бібліотеки «Бібліотека – науковцю» в соціальних мережах.

Завдяки використанню у роботі бібліотеки новітніх інформаційних технологій значно збільшився спектр інформаційно-бібліотечних послуг, серед яких цілодобовий доступ до власних електронних ресурсів бібліотеки, вільний доступ до світових інформаційних ресурсів, електронна доставка документів, віртуальна довідка, електронне інформування про нові надходження літератури. Протягом звітного року користувачам бібліотеки надавався доступ до міжнародних баз даних Scopus, Web of Sciences, DPA NEWS JournalTOCs, вітчизняних TEX МЕДІА ГРУП, «Центр учбової літератури», а також тестовий доступ до повнотекстових баз даних JSTOR, Academic OneFile, ProQuest Dissertations, PressReader, Digiteracy Literacy та ін.

Було продовжено відстеження індексів цитування вчених університету та здійснювалася подальша робота з інтеграції серій «Вісника Маріупольського державного університету» до світового наукового інформаційного простору: до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus, до відкритих міжнародних репозитаріїв наукової інформації та електронних бібліотек. Угода з Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України дозволила надавати інформацію про «Вісник Маріупольського державного університету» до реферативної бази даних «Україніка наукова», а створення бібліометричних профілів всіх серій видання дозволило приймати участь в Рейтингу наукових періодичних видань в системі «Бібліометрика української науки». Відповідно до Наказу МОН України від 15.01.2018 за № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України», було розпочато роботу з підготовки серій «Вісника Маріупольського державного університету» до включення до оновленого переліку фахових видань. З метою підвищення якості наукової комунікації та рейтингу університету, подальшої інтеграції університетської науки до світового наукового простору проводилася робота з подальшого розвитку Електронного інституційного репозитарію Маріупольського державного університету (eIR MSU) та його включення до міжнародних реєстрів The Registry of Open Access Repositories (ROAR), Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR).

У звітному році на базі бібліотеки за участю Надзвичайного і Повноважного Посла США в Україні Марі Йованович відбулося офіційне відкриття Маріупольського інформаційно-ресурсного центру «Вікно в Америку» («Mariupol Window on America Center») з потужними документальними науковими та навчальними інформаційними ресурсами, з доступом до електронного інформаційного ресурсу eLibraryUSA, який містить 10 баз даних бібліотек США в повнотекстовому форматі.

Наукова бібліотека університету на цей час є одним з найбільших книгосховищ міста, потужним інформаційним центром, здатним задовольняти не тільки наукову та навчальну діяльність університету, але й різноманітні інформаційні, документальні та культурні потреби мешканців Маріуполя.

ІХ. Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів (коротко зазначити тематику, зареєстровану в УкрІНТЕІ, наукових керівників, науковий результат, його значимість – до 40 рядків)

В МДУ широко використовується такий важливий шлях підтримки й розвитку науки, як кафедральні науково-дослідні роботи, що виконуються в рамках робочого часу викладача.

1. «Середземномор'я у сучасних регіональних та глобальних процесах» (номер державної реєстрації №0115U003039, наук.кер. Балабанов К.В.). Науковим напрямом роботи є дослідження світових та регіональних інтеграційних процесів, міжнародних відносин та зовнішньої політики, політичних та соціально-економічних процесів Середземномор'я, роль та місце України в регіоні.
Результати дослідження: 3 монографії, 10 науково-методичних розробок, 10 наукових статей (з

них **9** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України), **18** тез наукових доповідей.

2. «Інформація та культура як онтологічна основа сталого розвитку людства» (номер державної реєстрації № 0115U003038, наук.кер. Батичко Г.І.). *Науковим напрямом* дослідження є визначення потенційних культурних ризиків та факторів інформатизації соціокультурного середовища в глобальному світі. **Результати дослідження:** **23** наукових статті у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних (з них **4** – включені до наукометричних баз даних Web of Science), захист **1** кандидатської дисертації.

3. «Теоретичні і методичні засади формування освітньо-професійних і освітньо-наукових програм у магістратурі вищого навчального закладу» (номер державної реєстрації № 0115U003041, наук.кер. Задорожна-Княгницька Л.В.). *Науковим напрямом* дослідження є формування освітньо-професійних і освітньо-наукових програм у магістратурі вищого навчального закладу. **Результати дослідження:** **2** розділи колективної монографії, **32** наукові статті (з них **13** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **1** – у зарубіжному виданні), захист **1** докторської дисертації

4. «Теоретично-методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі журналістики, реклами та PR у контексті компетентнісного підходу» (номер державної реєстрації № 0118U003554, наук.кер. Іванова Т.В.). *Науковим напрямом* дослідження є соціально-комунікаційні технології, засоби масової комунікації, феномен корпоративної соціальної відповідальності. **Результати дослідження:** **3** монографії, **5** методичних розробок, **9** наукових статей (з них **4** – у зарубіжних виданнях), **13** тез наукових доповідей, участь у **1** грантовому проекті (проект європейської програми Еразмус+ «Журналістська освіта за демократію в Україні»); захист **1** кандидатської дисертації

5. «Актуальні проблеми української філології» (номер державної реєстрації №0114U003025, наук.кер. Хорошков М.М.). *Науковим напрямом* дослідження є системно-цілісний аналіз сьогочасних проблем розвитку філологічної науки. **Результати дослідження:** **1** монографія, **14** наукових статей (з них **9** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, **5** – у зарубіжних виданнях), **21** теза наукових доповідей.

6. «Управління фінансово-економічною безпекою держави та шляхи запобігання зовнішнім і внутрішнім загрозам» (номер державної реєстрації №0114U003024, наук.кер. Омельченко В.Я.). *Науковим напрямом* дослідження є визначення та аналіз основних напрямків національних інтересів фінансово-економічної безпеки. **Результати дослідження:** **3** методичні розробки, **23** наукові статті (з них **17** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і включені до наукометричних баз даних, **7** – у зарубіжних виданнях), **38** тез наукових доповідей

7. «Компаративний опис мов і літератур: лінгвокультурологічний аспект» (номер державної реєстрації №0116U000051, наук.кер. Гусева О.І.). *Науковим напрямом* дослідження є актуальні проблеми порівняльного аналізу та опису різних аспектів розвитку сучасних мов та літератур. **Результати дослідження:** **2** навчальні посібники, **9** наукових статей (з них **7** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; **2** – у зарубіжних виданнях, зокрема **1** у виданні, що включено до наукометричної бази **Scopus**), **19** тез наукових доповідей.

8. «Грецький лінгвокультурний простір» (номер державної реєстрації №0116U000050, наук.кер. Жарікова Ю.В.). *Науковим напрямом* дослідження є актуальні проблеми грецького мовознавства та літературознавства теоретичного та прикладного характеру. **Результати дослідження:** **3** навчальні посібники, **1** методична розробка, **5** наукових статей (з них **2** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **2** – у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, **1** – у зарубіжному виданні), **25** тез наукових доповідей.

9. «Актуальні проблеми мовознавства, літературознавства та лінгводидактики у сучасній парадигмі гуманітарного знання». (номер державної реєстрації № 0115U003035, наук.кер.

Гутнікова А.В.). *Науковим напрямом* дослідження є історико-генетичні й типологічні особливості досліджуваних мовних груп, літературні процеси сучасної генеалогії, теоретичні та методичні засади лінгводидактики. **Результати дослідження:** 5 навчальних посібників, 1 методичні рекомендації, 13 наукових статей (з них 8 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України), 35 тез наукових доповідей, захист 1 кандидатської дисертації

10. «Мовні одиниці різних рівнів сучасних германських, слов'янських та новогрецької мов: когнітивний, комунікативний, порівняльний аспекти» (номер державної реєстрації № 0117U003194, наук.кер. Шепітько С.В.). *Науковим напрямом* дослідження є сучасні германські, слов'янські та новогрецька мови, методи аналізу їх мовних одиниць. **Результати дослідження:** 1 навчальний посібник, 2 методичні розробки, 10 наукових статей (з них 9 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних; 1 – у іноземному виданні, що включено до наукометричної бази даних *Scopus*), 82 тези наукових доповідей, 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права, захист 1 кандидатську дисертацію

11. «Прийняття рішень в умовах невизначеностей в технічній, соціально-економічній і освітній галузях діяльності людини» (номер державної реєстрації № 0115U003034, наук.кер. Коляда Ю.Є.). *Науковим напрямом* дослідження є складні технічні, соціально-економічні та освітні системи. **Результати дослідження:** 1 навчальний посібник, 2 методичні рекомендації, 6 наукових статей (з них 4 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, з яких 1 – у виданні, що входить до наукометричних баз даних, 1 – у зарубіжному виданні), 28 тез наукових доповідей

12. «Зміст філологічної освіти в системі професійної підготовки вчителів англійської мови та філологів» (номер державної реєстрації № 0118U003553, наук.кер. Федорова Ю.Г.). *Науковим напрямом* дослідження є філологічна освіта, підготовка вчителів англійської мови. **Результати дослідження:** 1 підручник, 7 навчальних посібників, 3 методичні розробки, 9 наукових статей (з них 5 – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, 4 – у виданнях, що включені до наукометричних баз даних), 27 тез наукових доповідей.

13 «Особливості життєдіяльності особистості в сучасному просторі соціальних змін» (номер державної реєстрації № 0115U003036, наук.кер. Горбань Г.О.). *Науковим напрямом* дослідження є соціально-психологічні особливості життєдіяльності особистості в сучасному просторі соціальних змін. **Результати дослідження:** 3 методичні рекомендації, 12 наукових статей (з них 11 у виданнях, що включено до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних), 24 тези наукових доповідей.

14. «Італійська мова, література та культура: історичні традиції та сучасний стан» (номер державної реєстрації № 0115U003031, наук.кер. Сабадаш Ю.С.). *Науковим напрямом* дослідження є історичні традиції та сучасний стан італійської мови, літератури та культури. **Результати дослідження:** 1 монографія, 1 навчальний посібник, 3 наукові статті у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, 10 тез наукових доповідей.

15. «Теоретико-методологічне забезпечення та розробка інструментарію модернізаційної моделі регіонального розвитку в нових територіально-просторових умовах» (номер державної реєстрації № 0118U000551, наук.кер. Булатова О.В.). *Науковим напрямом* дослідження є теоретико-методологічні підходи щодо концептуальних засад регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва на інтеграційній основі. **Результати дослідження:** 1 монографія, 1 розділ у колективній монографії (зарубіжне видання), 1 навчальний посібник, 3 методичні розробки, 23 наукові статті (з них 20 – опубліковано у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України і наукометричних баз даних, 2 наукові статті – у зарубіжних виданнях, зокрема 1 – у зарубіжному виданні, що включено до наукометричної бази даних *Web of Science*), 40 тез наукових доповідей.

16. «Теоретико-методичні засади професійної підготовки педагогів дошкільної освіти в умовах європейського вибору» (номер державної реєстрації № 0115U003033, наук.кер. Косенко Ю.М.).

Науковим напрямом дослідження є процес підготовки бакалаврів і магістрів дошкільної освіти в класичному університеті. **Результати дослідження:** **1** монографія, **1** навчально-методичний посібник, **27** наукових статей (з них **10** – у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, **3** – у зарубіжних виданнях), **11** тез наукових доповідей, захист **1** кандидатської дисертації.

17. «Філософська аналітика індивідуального і соціального буття людини: проблеми та рішення» (номер державної реєстрації № 0116U000053, наук.кер Попович О.В.). *Науковим напрямом* дослідження є проблеми співвідношення індивідуального і соціального, механізми саморозвитку суспільства, творчі можливості людини, її ціннісне самовизначення, відновлення життєтворчих функцій. **Результати дослідження:** **1** монографія, **5** наукових статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних, зокрема **1** – включена до наукометричної бази даних Web of Science, **9** тез наукових доповідей.

18. «Проблеми та перспективи розвитку національної правової системи України в умовах європейської міждержавної інтеграції» (номер державної реєстрації № 0116U000048, наук.кер Годованик Є.В.). *Науковим напрямом* дослідження є вдосконалення правового механізму забезпечення європейських стандартів в умовах міждержавної інтеграції України. **Результати дослідження:** **1** монографія та **4** розділи монографій, **5** навчальних посібників, **25** наукових статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних, **51** теза наукових доповідей.

19. «Актуальні проблеми історії України. Сучасне бачення» (номер державної реєстрації № 0118U003556, наук.кер Романцов В.М.). *Науковим напрямом* дослідження є актуальні проблеми в галузі історичної науки. **Результати дослідження:** **2** методичні розробки, **21** наукова стаття у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України і входять до наукометричних баз даних, **37** тез наукових доповідей.

20. «Здоров'язбережувальні та рекреаційно-оздоровчі технології в галузі фізичної культури та спорту» (номер державної реєстрації № 0118U003555, наук.кер Осіпцов А.В.). *Науковим напрямом* дослідження є проблемні аспекти здорового способу життя, розробки та застосування здоров'язбережувальних та рекреаційно-оздоровчих технологій. **Результати дослідження:** **2** монографії, **20** наукових статей (з них **8** – у виданнях, що включені до наукометричних баз даних **Web of Science**, **Scopus** (та **2** статті подані до друку); **4** – у зарубіжних виданнях), **9** тез наукових доповідей.

Виконання зазначених розробок здійснюються індивідуально та колективами (тематичними групами), до складу яких входять науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти та студенти.

Х. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

В МДУ створено сучасну матеріально-технічну та навчально-методичну базу: **5** навчальних корпусів, гуртожиток, сучасний спортивний комплекс, **12** комп'ютерних центрів з підключенням до локальної мережі та до мережі Інтернет, оснащення навчального процесу сучасними ТЗН, методичні кабінети, предметні аудиторії, бібліотека з **3** спеціалізованими читальними залами, загальний фонд якої становить понад **160** тисяч примірників навчальної, наукової та методичної літератури, що постійно оновлюється.

Експериментальною базою для проведення наукових досліджень є вищі навчальні заклади, архіви (міжнародні, національні, обласні, університетські). Молоді вчені, які проводять фундаментальні або прикладні наукові дослідження, отримують можливість стажуватися у наукових установах, вищих навчальних закладах Греції, Кіпру, Італії, Польщі, Китаю, Великобританії тощо.

Оновлені дані про закупівлю за останній рік унікальних наукових приладів та обладнання іноземного або вітчизняного виробництва вартістю за формою:

Інформація щодо закупівлі у 2018 році обладнання (приладів)

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма виробник, країна походження	Структурний(і) підрозділ(и), для якого (яких) здійснено закупівлю	Вартість, грн.
1	2	3	4
1.	Ноутбук Lenovo IdeaPad 520-15IKB	Відділ міжнародних зв'язків	20 500,00
2.	Планшет Apple iPad A1823 Wi-Fi 4G 32Gb Silver	Наукова бібліотека	16 199,00
3.	Акустична система Sven SPS-702	Наукова бібліотека	1 390,00
4.	Презентер Logitech R400	Відділ технічних засобів навчання	1 200,00
5.	Зовнішній жорсткий диск Seagate Maxtor M3 Portable Black	Італійський культурний центр	1 580,00
6.	Комплект обладнання аудіоконференц зв'язку (Behringer XENYXQX2222 SB/Inter M RM-01-7 шт/AKG WMS40 Mini Vocal Set BD US25B/Inter M A-120/AMC PCR 5T-6 шт/ Warwick RCL30900/комутаційні кабелі/робоча станція 22" Intel/8Gb/256 SSD/2Tb/nVidia/Wireless/	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	123 850,00
7.	Комплект обладнання відеоконференц зв'язку (PTZ-камера Logitech Rally/LED-панель 65"/LED-панель 40"-2 шт /кріплення LED-панелі-3 шт/ комутаційні кабелі/сплітер HDMI 4K-2 шт/ робоча станція 22" Intel/8Gb/256 SSD/2Tb/nVidia/Wireless/маршрутизатор/	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	174 130,00
8.	Інтерактивний дисплей NewLine TT-6518VN + мобільна підставка під інтерактивний дисплей	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	194 000,00
9.	Принтер HP LaserJet Enterprise M609dn	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	33 000,00
10.	Epson L1800	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	21 000,00
11.	Гарнітура Logitech H151 Stereo	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	790,00
12.	Гарнітура Logitech H151 Stereo Black	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	790,00
13.	Гарнітура Logitech H151 Stereo Black	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	790,00
14.	Гарнітура Logitech H151 Stereo Black	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	790,00
15.	Миша бездротова Logitech M235 Grey USB	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	760,00
16.	Миша бездротова Logitech M235 Grey USB	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	760,00
17.	Миша бездротова Logitech M235 Grey USB	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	760,00

18.	Миша бездротова Logitech M235 Grey USB	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	760,00
19.	Ноутбук Dell Inspiron 5770 (I517F58H1S1DDL-8BK)	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	24 550,00
20.	Ноутбук Dell Inspiron 5770 (I517F58H1S1DDL-8BK)	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	24 550,00
21.	Ноутбук Dell Inspiron 5770 (I517F58H1S1DDL-8BK)	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	24 550,00
22.	Ноутбук Dell Inspiron 5770 (I517F58H1S1DDL-8BK)	Центр Балто-Чорноморських регіональних студій	24 550,00
23.	Графічний планшет Trust Panora Widescreen Graphic Tablet	Кафедра історичних дисциплін	2 490,00
24.	Квадрокоптер Aosenma Dual GPS FPV 1080p	Кафедра історичних дисциплін	14 900,00
25.	Металошукач Garrett AT Pro International	Кафедра історичних дисциплін	16 950,00
26.	Універсальна батарея PowerPlant K2 50000 mAh Grey	Кафедра історичних дисциплін	6 500,00
27.	Універсальна батарея PowerPlant K2 50000 mAh Grey	Кафедра історичних дисциплін	6 500,00

XI. Заключна частина

Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу у закладах вищої освіти та наукових установах до департаменту науково-технічного розвитку МОН, основні труднощі та недоліки в роботі закладів вищої освіти та наукових установ при провадженні наукової та науково-технічної діяльності у 2018 році. Пропозиції та зауваження щодо налагодження більш ефективної роботи в організації цих процесів.

Розвиток науково-дослідницької діяльності Маріупольського державного університету у 2019 році буде спрямовано на:

- розвиток фундаментальних досліджень і виконання прикладних досліджень і розробок за науковими напрямками «Суспільні науки», «Гуманітарні науки та мистецтво», «Математичні науки та природничі науки» з метою ефективного використання і розвитку наукового потенціалу;
- розширення і збільшення обсягів госпдогвірної тематики НДР;
- підтримка існуючих та формування нових наукових шкіл, здійснення заходів щодо їх подальшого розвитку;
- дотримання принципу багатоканального фінансування у здійсненні науково-дослідної роботи (у т.ч. з використанням можливостей, які надає входження України в міжнародний науковий простір), сприяння захисту інтелектуальної власності та авторських прав дослідників МДУ;
- інтеграцію до світового та європейського дослідницького простору (налагодження співпраці з університетами країн-членів ЄС та ОЕСР, стажування в закордонних університетах, обмін візитами в рамках різних програм та заходів, спільна участь у міжнародних грантових проектах тощо);
- активізацію участі молодих вчених у грантових проектах, конкурсах науково-дослідних проектів і розробок;
- відкриття нових спеціалізованих вчених рад з правом прийняття до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора філософії та доктора наук;

– активізацію участі науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах, збільшення індексу цитування вчених МДУ;

– акцентування уваги не на кількості, а на якості наукових публікацій (збільшення кількості публікацій в журналах, що індексуються у Scopus та Web of Science, монографій у видавництвах Springer, Elsevier тощо).

– подальше впровадження і використання в практиці новітніх інформаційних технологій;

– розвиток інформаційних електронних та документальних ресурсів;

– сприяння інтеграції університетської науки до світового інформаційного простору;

– подальший розвиток Маріупольського інформаційно-ресурсного центру «Вікно в Америку»;

– корпоративну діяльність з бібліотеками країни й установами у створенні єдиного освітнього та наукового інформаційного простору; міжнародне співробітництво.

З метою активізації студентської наукової діяльності, що має вагомое значення для підвищення якості навчального процесу:

– залучати до Студентського наукового товариства МДУ найбільш перспективних студентів;

– заохочувати найкращих студентів до участі у Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Перший проректор

О.В. Булатова